

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: za Nemčijo:

celo leto skupaj naprej . . . K 28.— celo leto naprej . . . K 33.—

pol leta „ „ „ „ „ 14.— za Ameriko in vse druge dežele:

četrt leta „ „ „ „ „ 7.— celo leto naprej . . . K 38.—

na mesec „ „ „ „ „ 2-50

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znak. Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izjava vsak dan zvečer izvenredni nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, rekla nacija, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej . . . K 26-40 četrt leta „ „ „ „ „ 6-60

pol leta „ „ „ „ „ 13-20 na mesec „ „ „ „ „ 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 24. marca. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna fronta generalfeldmaršala von Mackensena.

Ničesar novega.

Fronta generalobersta nadvojvode Jožefa.

Naše čete so stale včeraj na obeh straneh doline Csobanyos v silnem boju. Severno od doline so zajuršale na fronti, široki 2 km in globoki 1½ km, sovražne järke. Kmalu nato južno od doline izvršeni ruski protisunek proti naši poziciji pri Magyarosu se je zlomil v zapornem ognju. Sovražnik je zbežal nazaj v svoje järke. Število vjetih znaša 500. Naše izgube so zelo majhne.

Jugovzhodno od Dorne Vatre so sunili naši izvidni oddelki do četrte ruske črte.

Armadna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Ničesar poročati.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Dunaj, 25. marca. (Kor. urad.)
Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Zapadno od Lucka na naši strani ugodno poteka podvzetja čet v sunkih. Sicer ničesar pomembnega.

ITALIJANSKO BOJIŠČE.

Na Kraški planoti so vdrla naše patrulje v naskoku včeraj pri Kostanjevici v prvo sovražno utrjeno črto, prepodile italijanske postojanke ter se po ukazi zopet vrnille v naše pozicije. Popoldne je bil artiljerijski boj na visoki planoti zelo živahen.

V pokrajini Stillefseriocha so zavrnile naše čete napad Italijanov na Monte Scolluzzo, kjer je imel sovražnik velike izgube.

JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Ničesar novega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 24. marca. (Kor. urad.)
Wolfiov urad poroča:

Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Na obeh straneh Somme in Oise se odigravajo dan na dan boji naših varstvenih oddelkov s sovražnimi prednjimi četami, ki po številnih spopadih, izgub polnih, le obnavljajo se, tipajo naprej, se na mnogih točkah zakopavajo ter so v svojem zibanju močno ovirani od naših priprav. Včeraj so napadli Francozi naše postojanke zapadno od La Fera, ob nižavi Ailette in pri Neuvillu in Margivalu. Povsod smo jih vrgli nazaj.

V Champagni se je posrečilo našim izvidnim četam na več točkah fronte dobiti vjetnike iz francoskih črt.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna skupina generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Po streliški pripravi pri Smorgonu, Baranovičih in ob Stohodu prodirajoče izvidne oddelke Rusov smo prepodili. Jugovzhodno od Dvinsk so zbili naši letalci sovražno letalo, ob Trisvjatskem jezeru pa privzeli balon.

Armadna fronta generalobersta nadvojvode Jožefa.

Uspešen ogenj artiljerije in metal min je uvažal napade, pri katerih so naše čete južno od doline Trotusula vzele v naskoku ruske pozicije na območnem grebenu med Solyotmarom in dolino Szobanyos ter vjele 500 sovražnikov. Kmalu nato započeli ruski sunki severno od Magyarosa so se ponesrečili.

Armadna skupina generalfeldmaršala von Mackensena.

Ničesar novega.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Položaj je neizpremenjen.

Boji med Ohridskim in Prespanskim jezerom in pri Bitolju se zde za enkrat končani. Od 12. do 21. marca so se dan na dan ponavljali napadi Francozov, ki so pri tem vporabljali velike dele svoje 76., 156. in 57. divizije ter več kolonialnih polkov. Dne 15. in 18. marca od sovražnika dobljeno ozemlje smo s protinapadi 20. in 21. marca zopet pridobili. Obvla-

dajoče višine v gorati pokrajini zapadno in severno od bitolske kotline, ki so bile cilj Francozov, so trdno v naših rokah. Zavezniške čete so se v žilavem vztrajanju in hudem ognju in v močnem napadu izborni obnesle. Sodelovanje infanterije, artiljerije in pomožnih čet je bilo po jasni volji sigurnega vodstva yzorno. Prizadejalo je sovražniku zelo težke izgube, vsled česar je dozdnevno nastal sedalni mir. Četa pričakuje polna zaupanja v svoje znanje nadaljnjih bojev.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

Berolin, 25. marca. (Kor. urad.)
Wolfiov urad poroča:

Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Pri jasnem vremenu je bilo na flandrijski fronti in na fronti pri Artoisu artiljerijsko delovanje živahno. Jugovzhodno od Ypresa so izvršili naši metalci min uspešno streljanje. V zvezi s tem prodirajoče izvidne čete so naše järke popolnoma razdejane in od sovražnika zapuščene. Pri Beaumetz, Roiselu in vzhodno od kanala Croizat so zadeli sovražni sunki na naše varstvene naprave ter so se na ukaz izognile, ko so storile nasprotniku škodo. V boju pri Vregnyju, severovzhodno od Soissons s smo z izgubami zavrnili francoske bataljone. Pri Soupirju in Cernyju, na severnem bregu Aisne so vdrlle naše čete v mogočnem naskoku po uspešnem pripravljalnem streljanju v francosko črto ter so se vrnille s 60 vjetimi.

Med morjem in Moslo je bilo mnogo napadov naših letalcev na sovražna letala in na cilje na zemlji. V boju v zraku so izgubili Angleži in Francozi 17 letal. Nadporočnik baron Richthofen je zbil dvajsetega, poročnik Voss svojega 16. in 17. sovražnika.

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmaršala Leopolda Bavarskega.

Pri nenadnem napadu blizu Samana ob Dvini je ostalo 21 Rusov v naših rokah. V več odsekih, zlasti pri Smorgonu, zapadno od Lucka, pri Brodih in Brzezanih je streljanje ob časa do časa naraščalo.

Na fronti generalobersta nadvojvode Jožefa in armadni skupini generalfeldmaršala v. Mackensena je položaj pri južnem vremenu neizpremenjen.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Severno od Bitolja so očistili naši štrajfurski oddelki francosko gnezdo strelicev, ki je bilo ostalo pred našimi pozicijami.

Prvi generalni kvartirni mojster p. Ludendorff.

Pred vojno z Ameriko.

Vojna med Nemčijo in Anglijo je posledica velikanske trgovinske in industrijske konkurence med tema državama in iz te konkurence po naravnem zakonu nastalega prizadevanja, za pridobitev novih kolonij in novih velikih trgov. Že davno pred vojno se je zdelo, da je slej ali prej neizogiben spopad med tema državama. Angleži so tudi to priznavali s tisto hladno brezobzirnostjo, ki jih sploh označuje. Že leta 1907. je glasilo velikih angleških kapitalistov »Saturday Review« pisalo: Če bi bila Nemčija danes razbita, bi bil jutri vsak Anglež še enkrat tako bogat kakor je danes. Csih so se narodi vojskovali cela leta za pridobitev kakega mesta, zakaj bi zdaj ne vodili vojne, ko gre za milijarde? V tem znanem spisu je bil jasno označen cilj angleške politike, pa tudi vzrok te politike. Tudi sedanja kritična napetost med Združenimi državami in med Nemčijo nikakor ne izvira le iz nasprotja Združenih držav do vojne nemških podmorskih čolnov, nego je posledica dolgoletnega gospodarskega nasprotja med tema državama. Leta 1870. je Amerika potrebovala inozemskih izdelkov, da si ustvari lastno veliko industrijo. Ker so bili nemški izdelki cenejši od angleških, je Nemčija hitro zavajevala ameriški trg in zaslužila lepe milijarde. Toda čim so Amerikanci ustvarili lastno industrijo, so začeli delati ne le na to, da preprečijo kolikor mogoče izvoz nemških izdelkov, nego da si pridobijo tudi tuje trge, zlasti južno in centralnoameriški in kitajski trg. Amerikanci so šli brezobzirno na to delo in z uspehom in iz te konkurence je nastalo srdito nasprotje. Že ob času špansko-ameriške vojne, ko so Združene države zavajevale Kubo in Filipine, se je pokazalo iz gospodarske konkurence nastalo politično nasprotje med Združenimi državami in Nemčijo. Amerikanci so srdito dožili nemške pomorske oficirje, da so pri Manili delali ameriškemu admiralu Deweyu največje težave. Ka-

pitan Coglan, ki je zapovedoval ameriški ladji »Raleigh«, je to afero še obširneje pojasnil in ko je po vojni prišel admiral Dewey v Trst, je tam očitno rekel: Prihodnja vojna Združenih držav bo z Nemčijo. Od leta 1899. se je nasprotje še poostro. Na Honolulu je ameriški kapitan West z vojaški ladje »Sheridan« napadel nemški hotel Karola Klemma, da je z njega strgal nemško zastavo. Takih in podobnih dogodkov se je primerilo še več. Kolikor hujša je postala trgovska ter industrijska konkurenca, toliko bolj se je poglabljalo in ostrilo nasprotje med Nemčijo in med ameriškimi državami. Ko je postal Mac Kinley prezident Združenih držav, je že s svojimi prvimi besedami pokazal, kako neprijazno gleda na Nemčijo in »Berliner Tageblatt« se je kot tedaj izrazil, da mora Nemčija smatrati Mac Kinleya za velikega sovražnika. Nasprotje do Nemčije je dobilo izraza tudi v konfliktu med Nemčijo in Venezuelo. Zastopnik Venezuele je bil M. Bowen (funkcionar Združenih držav) in ta se je ob sklepu razprav tako izrazil, da se ves svet začudil, kako srdito nasprotje vlada v Ameriki proti Nemčiji. Nemci v Ameriki so poskusili ublažiti to nasprotje in ustanovili »Alldeutschen Verein« — a dosegli so le nasprotje tega, kar je bilo v interesu sporazumnega med Nemčijo in med Ameriko. Končno je prezident Mac Kinley poskusil takorekoč zadušiti nemški uvoz v Združene države; zgodilo se je to s tarifom Dingley. Dočim pa je od uveljavljenja tega tarifa nemški uvoz v Združene države silno nazažoval, je ameriška industrija silila s svojimi izdelki tudi na inozemske trge in celo v sam Berlin. Naravno je, da se je Nemčija branila ameriške konkurence in tako je napetost rasla in rasla ter je postala taka, da je ameriški senator Free leta 1910. v Novem Jorku slovesno proglasil Nemčijo za največjo tekmovalko in največjo sovražnico Združenih držav.

Bern, 24. marca. (Kor. urad.) Glasom newyorških poročil je Wilson in kabinet proti vojni napovedi Nemčiji. Kongres Zedinjenih držav bo najbrže priznal, da obstoja vojno stanje z Nemčijo. Vstop v vojno v najširšem smislu pa je odvisen od nadaljnjega sovražnega nastopa Nemčije.

Washington, 23. marca. (K. ur.) »Associated Press« javlja, da pripravila vlada takojšnjo krepko akcijo, če izjavi kongres, da obstoji vojno stanje. Čuje se, da še ni odločeno, bo

LISTEK.

Povest o belouški-debelouški

Luigi Calco.

Zopet sem med svojimi in vašimi starimi znanci. Pri spovedi povedano se to pravi, da sede oni pri svoji dolgi, jaz pa pri kratki mizi, da imajo oni svoje pogovore, jaz pa molčim in poslušam.

Danes je šlo bolj težko, da sem jih mogel obiskati.

Izvojevati sem moral poprej malo domačo vojsko. Saj veste, da sem oženjen. To sem vam že zadnjič povedal. Tudi je imela krstna matica že opraviti z našo hišo. To so pa samo take stvari, ki moškega človeka hoče ali nehoče vežejo na dom. Ker sem iz svojih revizij hodil tak domov, da mi ni bilo nikdar treba sitnosti delati tistim radoovednim možem, ki strazižo našo Ljubljano na vseh cestah, vlicah in potih, spremenila je moja ženica kar čez noč svoje dobro mnenje o gospodarskem pomenu mojih revizij. Povedala mi je to tudi v obraz s tisto odkritosrčnostjo, ki je lastna zakonskim ženam.

V poštenih škripcih sem bil sedaj. Kako se izmotati, to je bil zame Šekspirjev: Piti ali ne piti. Koval sem v svoji žejni duši razne naklepe, toda zavrgel drugega za drugim. Vse je tako kazalo, da ostanem pri svojem domačem ognjišču in da danes ne bom videl rojstnega kraja svojega tržaškega prijatelja.

Že sem se hotel vdati v ono nesrečno usodo, ki je, kakor znano, Slovencem sploh neprijazna, da, celo sovražna. Že sem na tihem klel zgodovinsko dejstvo, da nisem več samec, ko zazvonil zvonec mojega stanovanja.

Ker naša kuharica, ki ima pri naši hiši najmanj toliko besed, kot moja ljuba ženica, še ni prišla iz cerkve, sem šel kar sam odpirati. Ordo bi bilo, če bi take posle trudil svojo ženico.

Ko odprem, vstopil njena najboljša prijateljica, s katero sta bili na smrt sprte že najmanj dober mesec in že živahno govorili. Kakor je sploh polna samega življenja, tako je dičil posebno še nebeški dar izredne zgovornosti. Od stanovanjskih vrat do sprejemnice mi je zastavila najmanj tisoč vprašanj po svoji ljubi prijateljici in po njenem dražestnem sokoliču. Dobra je bila pa toliko, da mi je prihranila vse odgovore, ker je

na svoja vprašanja kar sama odgovarjala.

Iz tega samospeva se je razvil najlepši dvospev takoj, ko sta se z mojo ženico prijateljsko objele in poljubile. Govorile sta obe naenkrat in skoro samo v vprašanjih brez odgovorov. Jaz sem pa stal poleg obeh kakor žena svetopisemskega Lota.

Tako sem stopal najmanj pol ure z desne noge na levo in narobe, ne da bi se zgovorni prijateljici kaj zmešali zame. Brigali sta se samo za svoja tisočera vprašanja brez odgovorov.

Tedaj mi je dobri genij vseh zakonskih mož vdihnil rešilno misel v moje razbeljene možgane: »Nepotreben si obema prijateljicama, obema si manj nego zrak in zato izgini.«

In res sem izgini. Ne da bi me zaverovane v svoja vprašanja opazile, sem izginil skozi vrata naše sprejemnice, potem skozi ona našega stanovanja in končno skozi večna vrata.

Tako sem zmagovalno končal svojo domačo vojsko. Bojim se le, da se bo ta vojska nadaljevala zvečer, ko se vrnem domov. Kot dober vojskovodja se moram na to neizogibno nadaljevanje pošteno pripraviti. Pogum, pogum je prva stvar v vsaki voj-

ski in pogum mi bo vlila v moje zakonsko dušo ta - le dolenska črnina, katere bo iz gole previdnosti danes steklo malo več skozi moj požiralnik kot po navadi.

Toda po teh ovinkih iz zakonskega življenja se vrnilo k našim starim znanim pri dolgi mizi.

Žulili so vsak svojo četrtinko. Zato so bili tudi malobesedni. Le sem in tja je zinil kdo kako besedo o vremenu ali sosedu. Seveda me niso bolela ušesa.

Ta vtrajni molk pri četrtinkah sedečih mož je moral najbolj bridko občutiti stric Blaž Bogataj. Vedel je dobro za uspešno zdravilo in je zato izpregovoril:

»Kaj se pa danes držite, kot bi vam mačka snedla mlade. Sicer pa veselo čenčate, kot bi vam že odnesli štirje možje babe iz vaših hiš. Ali ste morebiti pri predlanski spovedi dobili za pokoro, da morate danes držati jezik za zobmi? Ali ga pa premalo mažete? Če bo prijatelj Gustelj kaj povedal o svojih belih jetrih in kako se je sukaj v svojem tretjem zakonu, bom pa dal za mažo. No, prijatelj Gustelj, ali boš? Ker si žejen kot žolna in ker kimaš, naj pa pride na mizo tista posoda, ki jo najrajši vidite, če je polna.«

Tako je govoril stric Blaž, poklical posodo in razvezali so se jeziki. Seveda ne takoj, temveč šele ko so bili namazani. Mazali so pa znali svoje jezike ti možje. To jim moram priznati. Mazali so jih pa najrajši na stroške strica Blaža in na škodo mojega tržaškega prijatelja.

Dagarinov Gustelj je za Blažovo vino moral biti mož beseda. Zato je napravil še nekaj prav krepkih požirkov in tako - le zastavil:

»Tebi, pravi brat Babltonfarjevega Petra, ne zamerim, če zineš katero o belih jetrih. Saj dajš za vino in za to božjo kapljico rad tudi marsikatero preslišim. Sem že tak, da sem lahko gluhi na obeh ušesih, če se mi to izplača. Samo tebi, ti mesarska glavina, pa povem, da mi o belih jetrih kar moč! Imaš preveč zadrgnjen svoj možniček, tvoja baba pa tvoj denar preveč natančno prešteje! No, sedaj pa vzemimo rog v roke in napravimo iz njega za zmazeno grivo najpotrebnejšo reč.

Svojo štajersko Rezo sem pokopal. Potem me je Bog kaznoval s tisto poljansko Marušico. O vsem tem sem vam pa že pravil. Toda brez tistega dostavka, ki ga vam je prav po nepotrebnem postavila na mizo ta le mesarska klada. (Dolgo prihi.)

li predlagano poslati v Evropo vojaške čete, toda armada, brodovje ter industrijalni pripomočki naroda so pripravljeni na vsak poziv.

Berolin, 24. marca. (Kor. urad.) Glasom francoskih listov bo poslani-ka, ki jo bo Wilson čital dne 2. aprila kongresu, izjavila, da je takojšnja ozka združitev z entento nemogoča. Amerikamora pred vsem ščititi svojo lastno trgovino, bo pa ententi pomagala z municijo in z denarjem v še večji meri kakor doslej.

Prusko - ameriške pogodbe.

Washington, 24. marca. (Kor. ur.) Reuter javlja: Zedinjene države formalno odklanjajo zahtevo Nemčije, da se naj prusko - ameriške pogodbe iz l. 1799. in 1828. razširijo na nemško - ameriške odnose, priznavajo pa veljavnost teh pogodb v prvotni njihovi obliki.

Ameriški kredit ententi.

New York, 32. marca. (Kor. ur.) Reuter: Znameniti ameriški listi in znameniti bankirji podpirajo toplo predlog guvernerja bankirjev, naj zvišajo Zdržene države kredit ententi vsaj za eno milijardo dolarjev. Washingtonski poročevalec »Duna« javlja, da je Wilson sedaj odločen, zahtevati od kongresa pooblastilo za tako finančno pomoč.

Ameriška plovba.

Ženeva, 24. marca. Glasom poročila »New York Herald« je bilo do 20. marca 19 ameriških trgovskih parnikov na poti iz evropskega zapornega okoliša in tja. O usodi več parnikov, ki niso dospeli na kraj namembe, vlada vznemirjanje.

Ženeva, 24. marca. »New York Herald« poroča: Državni departement je zaukazal 22. marca opoldne oboroženje trgovskih ladij. Zedinjene države in Avstro-Ogrska. **Novi York, 23. marca.** (Kor. ur.) Brezlična brzojava zastopnika Wolf-fovega urada, »Associated press« poroča iz Washingtona: Državni departement za enkrat ne pripravlja nobenega odgovora na avstro-ogrsko noto.

Kitajska in Nemčija.

PREKINJENJE DIPLOMATIČNIH STIKOV MED KITAJSKO IN NEMČIJO.

Berolin, 24. marca. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča:

Tukajšnji kitajski poslaniki se sporočilo zunanjemu uradu brzojavko svoje vlade, ki razglša z dekretom predsednika z dne 14. marca prekinjenje diplomatskih stikov z Nemčijo. Dekret izvaja, da je prejšnja kitajska vlada z nimenom, da izvojuje mednarodnemu pravu veljavno in da štiti življenje in imetje kitajskih državljani- nov, poslala oster protest nemški vladi proti metodam ponorkega bojevanja, veljavnim od 1. februarja sem, s pripombo, da bi bila kitajska vlada, če bi Nemčija to svojo politiko ne prenehala, prisiljena prekiniti dosedanje diplomatske zveze z Nemčijo. Dne 11. marca je nemška vlada odgovorila, da ji ni mogoče preklicati podmorske vojne v zapornem okolišu. Ta odgovor — pravi dekret — nikakor ne odgovarja našim upom in željam. Da dokažemo svoje spoštovanje pred mednarodnim pravom in da branimo življenje in imetje svojih državljanov, razglšam s tem, da kitajska vlada z današnjim dnem nima več nikakršnih diplomatskih stikov z Nemčijo.

Postrojena podmorska vojna.

RAZŠIRJENJE NEMŠKEGA POMORSKEGA OKOLIŠA.

Berolin, 25. marca. (Kor. urad.) Tujim vladam se je sporočilo, da bo mo v bodoče nastopili v okolišu severnega ledenega morja vzhodno od 24° vzhodne dolžine in južno od 75° severne širine, izvzemši norveške suverene vode, z vsem orožjem brezobzirno proti vsakemu pomorskemu prometu. Nevtralne ladje, ki se vozijo skozi ta okoliš, store to na lastno nevarnost, vendar smo poskrbeli, da nevtralne ladje, ki so že na poti v pristanišča tega zapornega okoliša, ali ki hočejo zapustiti taka pristanišča, do 5. aprila ne bodo brez posebnega svarila napadene.

POTOPLJENE LADJE.

Bern, 23. marca. (Kor. urad.) Parnik »Bergst« iz Cardiffa s premogom v Bordeaux je bil potopljen. Trije moške posadke so poginili.

Amsterdam, 23. marca. (Kor. ur.) Iz Vlissinga prihaja poročilo, da je bil belgijski parnik »Nareis«, ki je bil od angleške vlade rekviriran, potopljen.

Amsterdam, 23. marca. Med rešenimi z ameriškega parnika »Herald« so nahajala tudi kapitan. Parnik je last »Standard Oil Company« »New

Yorku in se je potopil neke ob meji holandske morske zapore. — V Cadixu se nahajata neki angleški in italijanski parnik z vinom in sadjem za Anglijo naložena, ki ne moreta odpluti, ker se mornarji odločno branijo vožnje iz strahu pred podmorskimi čolni. — Kongres avstralskih trgovskih zbornic je sklenil, da bo podpiral zahtevo, da morajo Nemci vrniti tona za tona prostora na ladjah, v kolikor so jih uničili proti vojnimi običaji in da se bo protivil vsaki povratni otokov v Tihem oceanu Nemcem, ker se ta ne sklada z interesi Avstralije.

Ententa kupuje ladje.

Cristiania, 23. marca. (Kor. ur.) Predsednik zveze paroplovnih družb je izjavil, da so Angleži zopet preklicali ponudbo za nakup norveških ladij. Sedaj pa se pogajajo Francoska, Italija in Amerika za nakup velikih novih ladij.

Položaj na Ruskem.

Za demokratizacijo Rusije.

Petrograd, 25. marca. (Kor. ur.) Reuterjev biro javlja: Centralni odbor in parlamentarna frakcija ustavne demokratične stranke sta se po posvetovanju o vladni obliki, ki se naj uvede na Ruskem, izrekli za demokratizacijo ustavo.

Pariz, 25. marca. (Kor. ur.) »Petit Parisien« javlja iz Petrograda: Ustanovljena je zveza republikan- skih oficirjev.

Ruski državni svet in novi režim.

Bern, 23. marca. »Temps« javlja iz Petrograda: Načelnik naprednega bloka v državnem svetu (ruski gosposki zbornici) je obvestil kneza Lvova, da so vsi člani progresističnega bloka na razpolago novi vladi. Neidhartova skupina je oddala podobno izjavo. V Petrogradu se vprašujejo ali bodo gosposko zbornico po padcu starega režima še ohranili.

Postopanje ruske vlade proti revolu- cionarnim elementom.

Basel, 24. marca. »Daily News« poročajo iz Petrograda: Provizorična vlada je razpustila petrogradsko delavsko društvo, ker je izdalo oklic, da naj delavci in vojski sestavijo svojo vlado.

Nova prisega ruskih čet.

Lugano, 25. marca. »Corriere della sera« poroča iz Petrograda: Vsled neljubih dogodkov na severni fronti je sklenila vlada, da se naj čete nemudoma zaprisežejo na nov režim. Več poveljniških mest bo na novo zasedeni.

Nemčija kot strašilo.

Amsterdam, 24. marca. (Kor. u.) »Allgemeen Handelsblad« javlja iz Petrograda 23. t. m.: Provizorična vlada je izdala minifist na narod, armado in mornarico, ki opozarja na nevarnost, grozečo s strani Nemčije, ki se pripravlja, da izkoristi notranje težkoče Rusije. To bi moglo uničiti komaj dobljeno svobodo. Svobodni ruski državljani bi postali sužnji Nemčije. Treba je združiti vse sile, da se prepreči ta nevarnost. V armadi mora vladati složnost, disciplina in spoštovanje napram častnikom. Pa tudi častniki morajo spoštovati vo- jake.

Dunaj, 24. marca. (Kor. urad.) Ruski generalštab poroča z zapadne fronte 22. marca: Kakor izpoveduje vjet nemški častnik, upajo Nemci, da bo vsled dogodkov v Rusiji bojno delovanje ruske armade oslabilo.

Veliki knezi in revolucija.

Amsterdam, 24. marca. (Kor. u.) »Times« javlja v sredo iz Petrograda: Pričakuje se, da bodo vsi veliki knezi odložili svoje vojaške časti, ker nečejo delati vladi neprilik. Veliki admiral Ciril je dal danes prvi vtzel. Od večerja se je položaj v Petrogradu znatno zboljšal. Pogajanja med vlado in odborom delavskih in vojaških delegatov dobro napredujejo. Odbor je pristal na to, da se pošlje armadi na fronti manifest, ki pozivlja častnike in vojske, naj ramo ob rami se skupno branijo proti skupnemu sovražniku. Knez Lvov je večeraj ruskim žurnalistom sporočil, da se, izvzemši nekatere ekscese na severni fronti, vse armade držijo lojalno in da so bolj kakor kedaj odlo- čene zadati Nemcem odločilen udarec.

V četrtek javlja »Times«: Veliki knez Nikolaj Nikolajevič je bil decembra 1916. prognan na svoje posestvo, ker je povedal carju resnico o položaju in ker je spravil tudi škandal z Razputinom na dan.

Listi objavljajo dolge članke s spomini na carsko rodbino. Vel. kn. Ciril popisuje, da so si bili car in njegovi sorodniki v zadnjem času popolnoma tuji. V palači vel. kn. Cirila so se zbrali mnogi člani carske ro- dbine.

bine, osebe v javnih službah in odlični inozemci. Tajno se je tamka raz- pravljalo o nevarnostih, nastalih iz carjeve trme in iz vednega odlaganja vsake reforme. Soprog vel. kneza Cirila je končno opozorila carico na te nevarnosti — carica je ni poslušala.

V Petrogradu zopet red.

»Köln. Ztg.« javlja: Življenje v Petrogradu je zopet normalno. Tujec bi pogrešal na ulicah znane postave ruskih policistov, katerih mesto so prevzele milice. Trgovine, izvzemši zlatarske in luksuzne, so zopet od- prte. Kolodvori in železnice stražijo gardne čete. Vlada je dala nabiti le- pake, ki naznanjajo, da ima mesto zopet dovolj moke in hleba. Najvišja cena za črni kruh znaša 4 kopejke (10 vinarjev) za 1/2 kg, za beli kruh pa 7 kopejke.

Začetek novih katastrof?

Berlin, 24. marca. (Kor. urad.) »Lokalanzeiger« poroča iz Stockholma: Številni inozemci so zapustili Rusijo ter prispeli na Švedsko. Ti inozemci sodijo, da so dosedanje do- godki le začetek novih katastrof. Celo največji prijatelji Rusije in entente dvomijo, da bi mogla revolucija ustvariti porabno organizacijo ter splošno izjavljajo, da je dobro opa- žati začetek razkroja. Ugotovljeno da je, da je bilo pri nemirih v Petro- gradu ubitih 8 Angležev in 1 Daneec. Socijalni revolucionarji skušajo na- hujskati prebivalstvo proti Angležem, za kar najdajo hvalježno polje. Števi- lo ubitih se cení na najmanj 20.000. Uradne navedbe, ki govorijo o 2000, so popolnoma neresnične.

Aretovanje carja in carice ter svo- bodna disciplina v armadi.

Amsterdam, 25. marca. (Kor. u.) Glasom lista »Algemeen Handels- blad« poroča petrogradski dopisnik »Daily Mailu«: Aretovanje carja in carice je postalo potrebno vsled močnega pritiska javnega mnenja. Sprčo splošne razburjenosti se je moralo nekaj ukreniti, da bo car s svojo družino varen in da se na dru- gi strani prepreči monarhična akci- ja. — Vojno ministristvo se bavi s se- stavo svobodnega sistema za discipli- no v armadi; načrt bo podoben onemu, ki velja za francosko armado. Upajo, da bodo s takim zakonom pre- prečili vpliv ekstremnih agitatorjev.

Nepodučeni car.

Reuterjev biro javlja iz Petro- grada: Zdal izhajajoča poročila o po- govorah z velikimi knezi kažejo, da sta bila car in carica popolnoma sle- pa za dejanski položaj. Stikov nista imela ne z deželo, ne z lastno rodbi- no. Carjev bratranec, veliki knez Ci- ril, sedaj imenovan admiral Roma- nov, je rekel: »Moj vratar in jaz sva zdaj ravnopravna. Pod staro vlado bi bili vojno izgubili. Govoriti o tem s carjem, je bilo brezuspešno. Ni bilo mogoče, podreti zid, ki so ga napra- vili bivši ministrski predsednik Stür- mer, metropolit in bivši minister Protopopov okrog carja. Carjev brat, veliki knez Mihael, je prvi govoril s carjem o grozeči revoluciji. A vsi po- skusi so bili brezuspešni. Potem je poskusila velika kneginja Viktorija, odprti carici oči. Pri tem pogovoru je velika kneginja povedala, kako naj bi bila sestavljena nova vlada. Cari- ca je pa odgovorila: Ti može so so- vražniki dinastije. Nam je nasproten je Petrograd in male skupine aristo- kratov-kvartopricev. Sedem dvajset let na prestolu in poznam Rusijo. Vem, da ljubi ljudstvo našo familio. Končno je prihajala velika kneginja le še pri uradnih prilikah na dvor, med tem, ko je Rasputin vse storil, da bi carsko družino diskreditiral.

Car pobegnil?

Preko Stockholma poročajo, da je car v avtomobilu, ki bi naj ga pre- peljal v Carskoje elo v četrtek zve- čer pobegnil. Nekateri listi objavljajo celo natančno besedilo tiralice, ki jo je baje izdal za ubeglim carjem »načelnik blagotvornega odbora za ljudsko svobodo Borovitinov«. V drugih listih smo zopet čitali natan- čen popis, kako je prispel car v avto- mobilu v Carskoje Selo in kako so delegati dume in vojski nekdanjega vsemočnega vladarja zaprli v ne- ki paviljon.

Stockholm, 24. marca. (Kor. u.) »Dagens nyheter« objavljajo razgovor s petrogradskim profesorjem Vino- gradovom, ki izjavlja, da govorica o carjevem begu pač ni resnična. V ostalem da socialistična skupina, ki zahteva separatni mir, ni zelo mo- čna, vendar pa se ne da prikriti, da grozi s strani radikalnih elementov sedanji vladi resnična opasnost.

Nikolaj Nikolajevič na potu v Petrograd.

Kodanj, 23. marca. (Kor. urad.) Iz Petrograda poročajo: Veliki knez Nikolaj se je slavnostno poslovil od svojih čet in od prebivalstva v Kav-

kaziji. Nagovoril je vojske ter jih po- zivljaj, da naj bodo složni v delu za zmago nad sovražnikom in za utrdi- tev svobode v državi. Velikega kne- za pričakujejo prihodnje dni v Pe- trograd.

Veliki knez Nikolaj Nikolajevič ni več višji poveljnik.

Petrograd, 25. marca. (Kor. ur.) Reuter javlja: Veliki knez Nikolaj Ni- kolajevič je odslovljen kot višji po- veljnik armade. Dokler ne bo imeno- van naslednik, bo to mesto zavezal šef generalnega štaba Aleksejev.

Vloga ministra Protopopova.

»Hamb. Kor.« poroča: Kakor je znano, je bil minister za notranje stvari, Protopopov, v dumi najoso- vražnejši član Galicimovega ministri- stva in se tudi ni udeležil otvoritvene seje. — Njegov boj proti dumi je bil tem ogabnejši, ker ga je vodil z vs- o vnmemo renegata. Protopopov je bil veleposesnik in veleindustrialec ter je pripadal kot član dume liberalni oktobrovski stranki, ki ga je štela med svoje najboljše člane. Lansko leto se je udeležil pariške gospodar- ske konference in je potem carju osebno poročal o tej konferenci. Tu- kaj se je pričela izprememba v nje- govem političnem delovanju, ki pa je izpočetka seveda ostala neznana njegovi stranki. Kakor se zdi, je bil Protopopov tako zelo všeč carju, da ga je ob prihodnji ministrski izpre- membi poklical kot ministra za no- tranje stvari v Stürmerjevo ministri- stvo. Njegovo imenovanje se je te- daj pozdravljalo kot prvi korak k parlamentarni vladi, kajti bil je prvi ruski minister, ki je iz dume prišel na vlado, in poleg tega mu je bila pover- jena še velevažna listnica ministristva notranjih stvari. Toda kmalu je pri- šlo razočaranje. Protopopov je kma- lu po svojem imenovanju razstopil popolnoma v tabor nazadnjaške bi- rokracije in je postal ne glavna opa- ra ter najhujši sovražnik dume in pri- stašev svoje prejšnje stranke. Kot minister za notranje stvari se je ba- vil samo z dvema oddelki svoje- ga ministristva, namreč s policijo in časopisjem, ostalo je prepustil svojim pomočnikom. Predvsem je pomnožil policijo tako zelo, da je še ni bilo v Rusiji tako močne, in prenosoval jo je popolnoma, da bi mu bila sposo- bno orodje za njegove načrte proti dumi in zemstvu. Zelo rad se je oblačil v uniformo orožniškega ge- nerala. Zemstva je preganjal na vse mogoče načine. Za časopisje je prišla doba najhujšega zatiranja. Tako je prišlo, da je postal Protopopov naj- osvražnejši človek v vseh ruskih naprednih krogih. Celo list »Ruskaja Volja«, ki ga je ustanovil sam, mu je pokazal hrbet. Med poslanci dume je vladalo proti njemu največje ogorče- nje in obljubljali so se strahoviti pri- zori, če bi s držni prit v dumo, če- sar seveda ni storil. Vedel je, da ne more ostati minister, če ostane du- ma, in duma je vedela, da ne more obstajati, če ostane Protopopov mi- nister. Zato pa je tudi umljivo, da je snoval državni prevrat proti dumi in izposloval pri carju odgoditev dume, kar je značilno toliko kot nje razpust. Ker se po zakonu o dumi sklicuje duma vsako leto samo enkrat in po- teče ustavna doba sedanje dume šele jeseni prihodnjega leta, bi bila torej Rusija polnoročno leto ostala brez pa- ramenta in Protopopov bi bil nemo- tno vladal s svojimi redarji in orož- niki in cenzuro. Vest, da bi ga bili re- volucionarji umorili, se uradno sicer ne potrjuje, toda umljivo bi pač bilo, da množica ni ravnila ravno preveč milo ž njim, če ji je prišel v roke.

Angleži in Amerikanci v Rusiji.

Stockholm, 24. marca. (Kor. ur.) »Nya Dagligt Allehanda« poroča iz Haparande: Ruski časopisi se prito- žujejo, da so se zastopniki ententnih držav na konferenci v Petrogradu v poglavitnem trudili, da dobe svojim dežlam na račun Rusije ugodnosti. To velja zlasti glede zastopnika An- glije, ki se je naravnost pogajal za privilegije, in glede zastopnika Zedi- njenih držav, ki je zahteval za doba- ve ruski državi železniške koncesije, pred vsem v okolici Moskve in do Doneca, ter določilno pravico glede ruske petrolejske industrije.

Nova ruska vlada in vojni vjetniki.

Kodanj, 25. marca. Ravnatelj ne- kega tukajšnjega medicinskega in- stituta dr. Madsen, ki se je vrnil iz Rusije, pripoveduje, da mu je pred- sednik Rodzijanko izjavil, da se bo nova ruska vlada strogo držala me- narodnih predpisov glede vojnih vjetnikov in da so avstrijski in nem- ški vjetniki popolnoma na varnem.

Nemško - avstrijski socialni demo- krat in ruska revolucija.

Dunaj, 25. marca. Predsedništvo nemške socialno - demokratične stranke v Avstriji je sklenilo poslati ruskemu proletariatu potom medna- rodnega socialističnega biroja svoje čestitke.

Italijanski pozdrav ruskemu narodu.

Curij, 24. marca. (Kor. urad.) Včeraj so v italijanski zbornici govo- rili trije poslanci povodom pogrebnih svečanosti za žrtve ruske revolucije in izrazili svoje simpatije ruskemu narodu. Ministrski predsednik Bo- selli je imenom vlade izjavil, da je Italija vedno rada gledala liberalno gibanje ruskega naroda in pričakuje, da uspeh tega gibanja privede novih sil ruskemu vojnemu vodstvu. Italija želi Rusiji še nadaljnih uspehov za iz- popolnitev ruskega osvobodilnega dela v orijentu, kjer so že angleške zastave postavljene zmagovito pro- ti polumescu. Italija objema danes ruski narod iz bratoljubja in ga ob- jame jutri k proslavi zmage. (Živa- no odobravanje.)

Dogodki na bojiščih.

Iz vojaškega razmotrivanja:

Angleško - francoske ofenzive na zapadu, določene za drugo polo- vico marca, se je imela udeležiti tudi Rusija z delnimi sunki, da bi se tako zadrževal transport nemških čet na zapadno fronto. Živahno izvidno de- lovanje z začetkom marca na fronti severno Pripieta kakor tudi v volin- skem odseku je kazalo take namene. Da se niso izvršili, ni kriva toliko od- goditev angleško-francoske spomla- danske ofenzive, katero je izsilil Hin- denburg, marveč revolucija. Se po- popolnoma nesiguren rezultat ljud- skega gibanja v Rusiji, desorganizaci- ja vojaškega upravnega aparata v centralah, ustavljeno delo skoro v vseh tovarnah za vojni material, iz- ostali dovoz čet in materiala na fronto, vse to je primoralo ruske ar- madne poveljnike, da so opustili za sedaj bojna dejanja večjega štila. Za- padni zavezniki Rusije imajo dovolj vzrokov, da obžalujejo to akcijsko nezmožnost ruske armade za nesre- čno v nesreči, kajti za napad priprav- ljena ruska armada bi jim mogla ravo- no zdaj izbornu služiti in v marsičem olajševati njihov težak položaj. Da moremo pričakovati v Rusiji še veli- ka presenečenja, se da posneti iz na- biranja znatnih ruskih frontnih čet na etapnih prostorih; ta odredba utegne biti naperjena proti »notranje- mu sovražniku«. Uspešni sunek v Bukovini, kjer so naše izvidne čete prodrle do četrte ruske črte, ilustrira to dejstvo. Tudi zmagovita borba v trotsuski dolini priča, da Rus ni več povsodi na svojem mestu kakor poprej.

Na zapadni fronti se izvršuje pri- čakovanje, da bodo Angleži in Fran- cozi prisiljeni, pripraviti takoj moč- nejše sile za približevanje k novim nemškim pozicijam. Angleško-fran- coska poročila o stalnem pridobiva- nju ozemlja nas ne smejo motiti. Nemci morajo iz cele vrste vzrokov prepustiti svojim sovražnikom te- ren, torej jim dovoljevati prodiranje. Za Nemce še ni napočil dan odločil- nega udara, ker sovražnik z bog- svojega previdnega ravnanja ne nu- di še nikakega napadalnega objekta, ki bi bil vreden velikega protisunka.

Bern, 24. marca. V »Bundu« opi- suje Stegeman trojno razdelitev od Nemcev opuščenega ozemlja.

Prvi pas je kakih 10 km globok, bivši sistem jarkov, ki je že vsled razstreljenih obrambnih naprav in neprestanega obstrlevanja težko dostopen.

Drugi pas za njim, 10 do 15 km globok, obsega pokrajino, ki je iz- vzemši malo krajev, kjer so se zbi- rali prebivalci, popolnoma razdejan kakor pred trdnjavo. V ta pas so vdrl Francozi in Angleži ter se tru- dijo z največjimi težkočami priti na- prej. Vsak večer se morajo iznova zakopati. Čim bolj podirajo, tem več- je so težkoče in tem bolj se oddalju- jejo Angleži in Francozi od svoje baze, kjer imajo živila, material in municijo.

Tretjega pasu zasledovalci še ni- so dosegli ter obsega ta pas pravo prednjo nove nemške glavne pozi- cije, ki jo imenuje Stegeman z ozi- rom na to, da naj se v tej poziciji iz- vojuje zmaga in mir »Siegfried- stellung«.

Ženeva, 24. marca. Clemenceau piše: Nemško umikanje po vseh do- šlih podrobnostih ni za Nemce nika- kršen poraz in za nas nikakršna zmaga. Nemško umikanje izpremeni položaj le v toliko, da nas podrejuje zopet iniciativi sovražnika.

PRUSKI VOJNI MINISTER O POLOŽAJU.

Berolin, 24. marca. General Stein je sprjel poročevalca »Az Est« ter izjavil, da more le toliko pripomniti, da upravičuje vojaški po- ložaj na vseh frontah najlepše nade. Zdi se, da hoče zamahniti sovražnik z velikansko ofenzivo, ni pa se bo- mo postavili v bran največjim napa- dom, ne samo vojski na fronti, mar- več tudi ljudstvu v zaledju. Kdaj

pride, mi ostanemo neomajni. Naša fronta ne bo nikjer prebita ali odkrita in po sedanjih bojih bomo znajgi vendar enkrat blizu.

Glede udeležbe Amerike se je izrazil minister med drugim: Sedaj lahko govorimo že prosto o tem vprašanju. Kaj more storiti Amerika za naše sovražnike več, kakor je storila do sedaj? Ne vem, ali bo podpirala brodovje zaveznikov, o kaki armadi na kopnem pa za doteden čas ne more biti govora. Amerika mi ne dela nobenih skrbi. Končno je izjavil general Stein: Tudi če bi se vojna vlekla še dolgo, ne smemo obupati, blizamo se koncu vojne in bomo kmalu želi.

Ekspedicija proti Italiji v maju?

Lugano, 24. marca. (Kor. urad.) Italijanski listi se bavijo še nadalje z avstro-ogrsko ofenzivo, o kateri sodijo, da se bo vršila na italijanski fronti. »Tribuna« in »Giornale d'Italia« sodita, da bi mogla ta ofenziva poleg Italije tudi Francijo v živo zadeti. Slednji list navaja za datum ofenzive mesec maj in dostavlja, da bodo takrat vse fronte četverozveze zopet živahne in bodo sovražnika energično vezale, tako da mu bo težko poslati proti Italiji ogromne sile. »Popolo d'Italia«, ki je včeraj zaničljivo odpravil nemške vojake in vojskovodje, grozi danes Nemčiji s sovražstvom Italije, ako bi se udeležila ekspedicije proti Italiji. Avstrijcem bi mi Italijani, pravi list, morda odpustili, Nemcem nikdar. Na koncu pa izvaja potem, ko je opomnil svoje prijatelje, naj nastopajo doma proti izdajalcem, saboterjem in prerokovalcem nesreče, da je Italija s svojo vojno že dosegla preprečenje zmage obeh srednjeevropskih držav in da hče sedaj in mora doseči končno poraz nemškega barbarstva in popolno osvoboditev podjarmljenih narodov.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

23. marca popoldne. Na severu Saint Simona je izvršil sovražnik večer z večer silen napad na naše pozicije pred vasjo Artemps. Najprej potisnjeni nazaj, so izvršile naše čete takoj močen protinapad. Posrečilo se jim je vreči sovražnika nazaj do Grand Geracourta. Artiljerijski boj je bil med Sommo in Olso precej živahen. Ob Olso so prekoračili novi oddelki Ailetto. Od časa do časa obstreljevanje v tej pokrajini. Na severu Soissons smo iznova napredovali. Potrjuje se, da so bili napadi, ki jih je bil sovražnik nameril proti Vregny - Chivres, sila močni. Na eni sami točki so postavili Nemci cel polk proti dvema stotinama naših chasseurjev, ki sta bili za trenutek ločeni od glavne sile naših čet. Po ljutem boju se je tem posrečilo, da so se sami prebili in pripeljali vjetnike s seboj. Izgube, ki jih je imel sovražnik pri tem ponorečem poskusu, so zelo velike. Več sovražnih nenadnih napadov na severozapadu Reimsa, v smeri na Maisons de Champagne, v gozdu pri Avocourtu in v okolici St. Mihiela se je ponorečilo v našem ognju.

23. marca zvečer. Med Sommo in Olso so naše čete čez dan uspešno nadaljevale vršče se ofenzivno gibanje. Kljub trdovratnemu odporu smo sovražnika na široki fronti potisnili 2 do 4 km severno in vzhodno od kanala St. Quentin nazaj. Severovzhodno od Tergnierja smo postavili čete na višine, ki direktno obvladujejo dolino Oise. Tu so Nemci mesto La Fère preplavili. Južno od Oise smo nadalje prekoračili Ailetto. V pokrajini severno od Soissons so bojujoče čete izvajale čutno prodiranje proti Margivalu. Severovzhodno od Reimsa sta se ponorečila dva nemška napada na naše jarke pred Thilom v zapornem ognju in ognju strojnih pušk. Če sodimo po mrtvih, ki jih je sovražnik pustil pred našimi žičnimi ovirami, so bile njegove izgube velike. Na ostali fronti je vladal razmeroma mir.

23. marca. Poročilo iz Soluna od 19. do 22. marca. Severno od Bitolia je prišlo do silnih bojev za posest višine 1243, ki je kljub opetovanim nemško-holgarskim protinapadom končno ostala v naših rokah. Tu smo vplenili vsega skupaj, včevši v prejšnjem poročilu sporočene številke, 11 strojnih pušk in 2 topa za jarke ter vjeli 24 častnikov in 1777 mož. Angleška vojska je zbila tudi tri sovražna letala ter so naš delavni letalci bombardirali kolodvor in sovražne vozove. Pri poljskem podvzetju, ki je bilo potrebno vsled nastopa grških četašev v nevtralnem ozemlju, smo vržili več četašev proti Kirpaxosu nazaj ter zasegli mnogo pušk in skritih patron.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO

23. marca. V pokrajini, kjer prodramo, so se vršili na raznih točkah na splošni črti »Etrevillers - Beaumetz les Cambrai - Beaurainne boji

med našimi patruljami in sovražnimi oddelki, ki so bili precej močni. Sovražne protinapade pri Alzecourt, Beaumetz - Vraucourt smo zavrnili. Držali smo svoje pozicije ter vjeli nekaj mož. V sosedstvu Ecourt in Croisillesa naše čete nadalje prodirajo.

TURŠKO URADNO POROČILO.

23. marca. Ob perzijski frontlini na fronti ob Tigrisu je položaj nezmenjen. Kavkaška fronta. Na desnem krilu je neki naš izvidni oddelki vdri v sovražno pozicijo ter zasedel del sovražnih strelskih jarkov kjer je ostal kljub temu, da je izvršil en bataljon protinapad. Pri tem podvzetju smo vjeli nekaj mož ter prizadejali sovražniku težke izgube. Na levem krilu smo zopet zavzeli neko našo prednjo stražo. — Sinajska fronta. Nicesar posebnega. — Makedonska fronta. Glasom dopolnilnih poročil so naše čete, ki so 21. t. m. sodelovale pri zavrnitvi sovražnega napada med Ohridskim in Prespanskim jezerom, zopet zavzele jarke, ki jih je bil sovražnik prej zavzel, mu prizadejale velike izgube ter odvzele nekaj vjetnikov.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

23. marca. Artiljerijske akcije, ki so bile ljubejšje v visokem Vanoi, v dolini Travnolo in na juljski fronti. Delovanje naših oddelkov je vzročilo male praske na pobočjih grebena Cassina južno globeli Loppio, v dolini Vissende, Piave, in na Krasu. Napravili smo nekoliko vjetnikov.

Solunska ekspedicija.

Lugano, 24. marca. (Kor. urad.) Kakor se zatrjuje iz dobro podučene vira v Brindisiju zadnje tedne ni dospelo 10 parnikov v Solun. Vsled tega zelo trpi dovažanje živil in municije v Solun. Kljub temu pa ententa ne misli na to, da bi opustila solunsko ekspedicijo, ker bi to močno škodovalo prestižu Anglije.

Finančni položaj Turčije.

Carigrad, 22. marca. (Kor. urad.) Tekom proračunske debate v senatu je podal finančni minister Djavid beg podrobna pojasnila o finančnem položaju Turčije. Merodajni nemški krogi so baje za trdno obljubili, da bodo dali Turčiji po sklepu miru na razpolago poldrugo milijardo mark, vsoto, ki bi odprla in omogočila izkoriščanje virov Turčije, če se bo prav obrnila. Minister je dosegel rok 8 let, v katerih Nemčija ne bo zahtevala niti obresti, niti amortizacije. Večina je ministrova izvajanja sprejela z odobravanjem.

Italijanska poslanska zbornica odgoda.

Curia, 24. marca. (Kor. urad.) V poslanski zbornici sta bila podana dva predloga, eden je zahteval odgodev zbornice do 3. maja, drugi do časa, ki ga določi ministrski predsednik. Ministrski predsednik Boselli se je izrekel za drugi predlog in dostavil, da vlada vidi dokaz zaupanja v tem, da se zbornica strinja z njenim sklepom. Vlada si je svesta odgovornosti glede vojne sreče in si le Italije in italijanski narod, ki daje toliko dokazov velike vrlosti, discipline, požrtvovalnosti in odporne sile, naj živi v miru. Vlada čuva nad vsem, kar se tiče obrambe, tako da zmaga ne more izostati. Pri glasovanju je bilo za drugi predlog, da vlada določi datum zopetnega sklicanja zbornice, 283 poslancev, proti 31. Zbornica je odgoda.

Mirovno gibanje v Italiji.

Lugano, 23. marca. Da v Italiji narašča gibanje proti nadaljevanju vojne, je priznal celo ministrski predsednik Boselli v svojem zadnjem govoru. Zelenega učinka Bosellijevega svarila ni bilo, zato je prišla na pomoč »Agenzia Stefani« z noto, ki priznava, da obstoja široko razporeta nezadovoljnost in gibanje proti vojni, kar vpliva na bojevnike. Spretna propaganda Nemcev zna opisati vse dogodke in celo nemški umik in rusko revolucijo italijanskemu ljudstvu v smislu, ententi sovražnem. Nota roti italijansko ljudstvo, da naj se nikar ne da zavajati Rusija, Anglija in Francija pripravljajo ofenzivno posebnost. Italijanska fronta bo morda glavna fronta za odločilno bitko. Vlada bi morala zahtevati da ima ljudstvo zaupanje v končno zmago entente.

Italijansko vojno posofilo.

Italijansko četno vojno posofilo je doseglo 3600 milijonov lir, gotovine je 2500 milijonov.

Odstop švicarskega bolgarskega poslanika.

Sofija, 24. marca. (Kor. urad.) Bolgarski poslanik v Bernu Radev je odstopil. Za poslanika v Bernu je bil provizorično imenovan Pasarov.

Angleži v Mezopotamiji.

Mohamed Farid Bey, predsednik egiptске narodne stranke, je napisal o Bagdadu članek, iz katerega posnemamo:

Zasedenje Bagdada po Angležih uresničuje želje, katere so gojili Angleži že več nego sto let in za katere uresničenje se je žilavo in vztrajno trudila Anglija. Podpirali so Angleže izdajalci vseh vrst, ki so se zibali v varljivem upu, da bi se zopet vzpostavil arabski kalifat v tem starem glavnem mestu, polnem spominov na sijajno in slavno dobo rodbe Abasidov. Iz Basre so uprizorili Angleži od početka sedanje vojne svoja podjetja proti Mezopotamiji in intrigirali med arabskimi emiri, da bi se odtrgali od Turčije in si ustvarili nekako državno zvezo, po imenu svobodno, v resnici pa pod angleško zaščitno vlado. Anglija se poslužuje vsakega sredstva v dosegu svojega cilja in tako se je okoristila tudi z mislijo, ki jo je poverila mladoturška vlada angleškemu inženirju Willcoxu za regulacijo tokov Tigrisa in Evfrata in pritokov in namakanje zemljišča v Mezopotamiji. Ta inženir, ki je angleški ženijski oficir, je pošiljal kopije vseh svojih načrtov in vseh svojih poročil angleškemu generalnemu konzulatu v Bagdadu in ta jih je dostavljal vojnemu ministertvu v Londonu. Delal je propagando za Anglijo med arabskimi nomadi in znal dobiti dobre stike z glavarji rodov kakor tudi z vsemi vplivnimi osebami v Basri in Bagdadu. Očitno je, da njegove študije in njegovi načrti v sedanji vojni izborni koristijo angleškemu poveljniku. Angleži bodo sedaj, ko so zeli Bagdad, še toliko bolj pritiskali na emire, ki so se doslej obojevali, da jih pridobijo za svojo stvar: ti ubogi knezi utegnejo verjeti, da je Anglija nepremagljiva in se končno postavila na njeno stran. Edina ovira bo, kdo ho imel prednost med številnimi emiri... Mohamed Farid Bey sodi, da je življenjska potreba Turčije, da se Angleži preženejo iz Bagdada in Mezopotamije, in istotako centralnih držav, ker sicer imajo te zaprt pot v Orient za svojo gospodarsko ekspanzivnost.

»Journal de Geneve« poroča, da namerava Anglija ustanoviti kneževino Mezopotamijo pod angleškim vrhovnim gospodstvom z Bagdadom kot glavnim mestom. Izbran je tudi že knez nove arabske države in sicer Ahmed Fuad, brat egiptskega sultana Husaina.

Angleži sedaj sploh mnogo pišejo in govore o Bagdadu in njega važnosti. Charles Woods je imel v Londonu predavanje o bagdadski železnici in rekel je med drugim: Železnica je enotirna, širina v Evropi običajna. Potovanje iz Carigrada v Bagdad bi trajalo 54 ur, v Basro 66 ur. Iz Londona v Basro bi se dospelo v šestih dneh, iz Basre v Bombay v približno 80 urah. Bagdadska železnica bi bila prometno sredstvo, ki bi potnike in pošto iz Londona v Bombay pripeljalo v devetih dneh in 17 urah, kar pomeni ogromen prihranek nasproti 13 ali 14 dnev, ki jih zahteva potovanje po Sueškem kanalu. Železnica bo medtem dograjena in od rezultata vojne in zlasti od usode Turčije bo odvisno, črva bo. Že pred leti so Nemci delali na to, da pridobijo vpliva na vzhodu in os bi imela biti železnica Hamburg - Berlin - Bagdad. Woods se je končno zavzel za to, da se morajo skleniti dogovori, ki zagotovijo Angliji, Franciji, Rusiji in Italiji pozicijo v teh pokrajinah.

Razne politične vesti.

— Sklicanje državnega zbora. Listi poročajo, da bo sklican državni zbor na dan 8. maja. Obenem z razglasom o sklicanju državnega zbora izide cela vrsta cesarskih patentov o preuredbi notranje političnih razmer v Avstriji. Ministrski svet se je sešel dne 24. t. m. dopoldne in se je računalo, da bo seja trajala do večera in bo posvečena preuredbi notranjih razmer v Avstriji.

— Nemški »Volksrat« in bodočnost Trsta. Na zborovanju nemških »Volksratov« v Celovcu 18. t. m. je bila sklenjena izjava, ki se na koncu dotika, kakor že znano, Trsta in njega bodočnosti: »Predmet razprave je tvorila tudi bodočnost Trsta kot avstrijskega državnega pristanišča in izhodišča srednjeevropskega gospodarskega ozemlja. V smislu že v velikonočnem programu izražene zahteve se odločno zahteva, da se s prihodnjim šolskim letom otvori v Trstu nemška navtična šola.«

— Odprava cenzure za nemške in avstrijske liste na Ruskem. Z Dunaja poročajo: Nova ruska vlada je dovolila uredništvom ruskih listov,

da smejo v informativne svrhe prejemati preko Švedske avstrijske in nemške liste brez cenzure.

— Politični nazori ministra Kerenjskega. »Köln. Ztg.« objavlja razgovor petrogradskega dopisnika »Daily Telegrapha« z justičnim ministrom Kerenjskim, ki zastopa v ruski vladi radikalno rusko delavstvo. »Daily Tel.« zatrjuje, da je tudi minister Kerenjski za nadaljevanje vojne do zmage, da celo odobrava osvajalne načrte Rusije. Carigrad da ne sme ostati v rokah Turčije, ako ga Rusija ne dobi, mora biti vsaj internacionaliziran. Poljska mora postati neodvisna, toda tako, da bo v njej združeni vsi Poljaki. Vprašanju, ali naj ostane Poljska tudi v bodoče v ozki zvezi z Rusijo, se je Kerenjski izognil. Konstitucija Finske se mora v polnem obsegu obnoviti. Armenijo je treba Turkom iztrgati ter je kot avtonomno deželo združiti z Rusijo.

— Proti izmišljotinam raznih dopisnikov in listov o ruski revoluciji nastopajo nekateri resni nemški listi z vso odločnostjo. Tako korigira »Berliner Tagblatt« pred par dnevi iz Stockholma brzojavljena »opozorjanja« nemških invalidov, ki so baš v dneh revolucije zapuščali Petrograd, na podlagi razgovora svojega korespondenta s temi invalidi na sledeči način: »Ko smo bili v Petrogradu« — pripoveduje eden izmed teh invalidov — »nismo niti slutili, kaj se godi v ruski prestolnici. Na ulicah je bilo sicer mnogo ljudi, toda v ostalem je vse izgledalo mirno. Seveda opazovati smo mogli Petrograd le na poti z enega kolodvora na drugi. Ljudje so nas ustavljali, ko pa smo jim povedali, da smo invalidi, so nas prijazno pozdravljali in nas obdarovali s cigaretami. Orožniki se seveda proti nam niso tako obnašali.« Na vprašanje ali je bil most čez Nevo res razstreljen, je odgovoril nemški invalid, da ne. »Mi sami smo morali preko mosta na finski kolodvor. Tudi zveza s Finsko ni bila prerušena. Še le ko smo se vozili po Finskem, smo slišali, da je v Rusiji revolucija, kar so nam potem na Švedskem potrdili.« S to izjavo je treba primerjati razne stockholmske razgovore s temi invalidi, ki so baš je videli krvave boje in opazovali petrogradsko revolucijo.

Urad za pojasnila o vojnih vjetnikih.

Urad za pojasnila o vojnih vjetnikih je izdal svoje letno poročilo, iz katerega izhaja, da je urad tekom leta 1916 znatno razširil svoj delokrog ter stopil v stik tudi s podobnimi uradi in napravami Rdečega križa v sovražnih deželah.

Glede organizacije tega urada je omeniti, da je ustanovil svoje podružnice v Belgradu in na Cetinju ter organiziral troje skupin, in sicer: Urad za pojasnila o vojnih vjetnikih in civilnih internirancih, urad za posredovanje dopisovanja in denarnih pošiljav ter urad za skrbstvo. Vsega skupaj so imele te skupine 11 oddelkov in omenjeni dve podružnici ter je bilo v celi instituciji zaposlenih nad 2000 oseb, deloma brezplačnih so-trudnikov, deloma vojakov ali plačanih uradnikov.

Predsedstveni oddelki je vršil svojo nadzorovalno nalogo in skrbel za organizacijo ter je imel neprestano stike z nevtralnimi državami, saj so bili člani predsedstvenega oddelka med drugimi tudi švedski poslanik, danski poslovodja poslaništva, švicarski poslanik, ameriški veleposlanik in tajnik španskega veleposlaništva na Dunaju. Predsedstveni član ni pa so skrbeli tudi za duševno razvedrilo vojnih vjetnikov.

Oddelki za pojasnila o vojnih vjetnikih je oskrbel do konca 1916 nad 2 milijona priglasov, do 1. novembra je bilo v evidenci 10.000 častnikov in okrog 1 1/4 milijona mož vojnih vjetnikov, 110.000 civilnih internirancev in konfiriranih v Avstro-Ogrski in 75.000 v sovražnih deželah.

Cenzurni oddelki je imel na dan odpraviti do 450.000 korespondence, oddelki za denarne pošiljave pa do 800 pošiljav v vrednosti povprečno 30.000 kron na dan in do 3000 mednarodnih pošiljav v vrednosti do 25.000 kron na dan.

Oddelki »E« je posredoval korespondenco z našimi državljani, ki so ostali v pokrajinah, zaseden od Italijanov in s takimi, ki so jih Italijani spravili v notranjost Italije. Oddelki »L« se bavi s pritožbami in raznimi nasveti, nadzoruje taborišča, skrbi za darila našim vjetnikom in sovražnih državah, za sanitetne potrebe, zopet drug oddelki skrbi za čtivo vjetnikom pri nas in v sovražnih deželah. Poseben oddelki ima nalogo, zbirati in pošiljati svojim zapuščine umrlih vjetnikov, oziroma jih prejemati ter je ta oddelki zbral od početka vojne zapuščine 17.000 sovražnih, 20.800 lastnih in 2703 neznanih mrtvih.

Skupina za oskrbo vojnih vjetnikov in civilnih internirancev je

lovala posebno uspešno. Poslala je na pr. dosedaj le na Rusko nad 400 tisoč popol. garnitur obleke in perila, 700.000 parov čevljev, 300.000 odej, 22 vagonov sanitetnega materiala itd. ter v razna taborišča v sovražnih deželah okrog 30.000 knjig.

Delovanje pojasnjevalnega urada, kateremu načeljuje tajni svetnik baron Spiegefeld, zasluži pohvalo in priznanje vse naše javnosti.

Vesti iz primorskih dežel.

Spomladansko obdelovanje zemljišč. Goriški deželni odbor je razposlal vsem občinskim upravam na Goriškem okrožju, v kateri opozarja na ukaz poljedelskega ministrstva, ki se tiče zagotovitve letošnjega spomladanskega pridelovanja. Prepričani smo, da bo tako, kakor želi deželni odbor, da se postavijo vse delovne moči, ki so na razpolago, v službo kmetijstva, da se produktivnost zemlje ohrani in če le mogoče še poveča. Tisti, ki so doma, store brez dvoma svojo dolžnost, in istotako oni, ki morejo iti domov, opraviti kmetijsko delo. Obenem pa opozarjamo odbore za begunce, politične oblasti in županstva po Kranjskem in Štajerskem, kjer je tako veliko goriških beguncev, naj bi poskrbeli, da pridejo do kmetijskega dela vsi za delo sposobni kmetovalci; istotako ženske. Mnogo jih je, ki bi radi delale kmetijska, vrtnarska dela pa morajo držati križem roke. S kmetijskim delom bi se pomagalo marsikateremu beguncu in ukaz poljedelskega ministrstva bi se mogel tako najlepše izvršiti.

Iz italijanskega vjetništva se oglašajo Jožef Vižin iz Kronberga pri Gorici in naznanja svoji ženi Katarini Vižin; begunka, stanujoča neznano kje, da je bil vjet 16. septembra 1916; dosedaj je še zdrav. Njegov naslov je: Jožef Vižin, prigioniere di guerra, 3. Reg. 2. Comp., Padula B. 41, Salerno, Italia. — Istotako javlja Ivan Klavara, 27. dom. pp., svojemu bratu in drugim sorodnikom, da je v italijanskem vjetništvu in jih prosi, da mu pišejo in če mogoče pošljejo kaj denarja. Naslov: Ivan Klavara, prigioniere di guerra, sold. di 27. Reg., Zona B. Stretti, V. Reparto, 9. gruppo, 17. Platon, Asinara - Sardinia, Italia. — Franc Jakin iz Kojškega pošilja iz italijanskega vjetništva pozdrave svojemu očetu Ivanu Jakinu, ki je stanoval v Potoku št. 347, p. Dornbeg. Na ta naslov mu je že večkrat pisal, a ne dobi odgovora. Toraj mu tu javlja svoj naslov: Inft. Jakin Franc, prigioniero di guerra, V. Reparto, Avezzano, Italia. — Iz italijanskega vjetništva pišeata Remec Andrej iz Vitovelj št. 1 in Rijavec Stefan s Trnovega pri Gorici. Prosta prijaznih naznanil o njihovi družini, za katere sedaj ni več vesti. Naslov: A. Remec ozir. Stefan Rijavec, prigioniere di guerra, Avezzano, VII. Reparto.

Italijanska begunska šola v Celju. Ljudska šola za otroke laških beguncev v Celju se je nahajala pri Zelenem travniku. A tamonjše prostore je zasedlo vojaštvo in tako imajo sedaj otroci — pričenši s 1. marcem t. l. — pouk ob popoldnevih v edinih dveh sobah slovenske okoliške ljudske šole.

Svinjina se prodaja v Trstu tudi lekoči teden po znatno znižanih cenah.

Čisti dobiček dobrodelnih operacij predstava v Pulji od 23. februarja do 13. marca znaša 4662 K 72 v; od tega dobi Beli križ 1500 K, Rdeči križ, vojna preskrba in fond vojaških vdov in sirot po 1054 K 24 v.

Premestitev rovinjske okrožne sodnije v Puljo. Primorski uradni list objavlja odlok predsedstva primorske deželne višje sodnije, ki odreja premestitev okrožne sodnije iz Rovinja v Puljo. Odlok je objavljen samo italijansko.

V Opatiji je umrl g. Ivan Prišič, pomorski kapetan in posestnik, star 95 let.

V Splitu v Dalmaciji bo gostovalo nekaj članov hrvatskega gledališča iz Zagreba. Gostovanje se izvrši v kratkem.

Privatni brzojavni promet v Dalmaciji ustavljen. Do nadaljne odredbe je ustavljen ves privatni brzojavni promet. Izjemoma se morejo brzojavke oddajati samo preko vojnih oblasti.

Rekvizicija vina v Dalmaciji. »Narodni list« poroča, da bo vojna uprava rekvirirala vse nerazprodano lansko vino v Dalmaciji, pusti pa neko množino za lokalne potrebe.

Cerkveni post v Dalmaciji odpravljen. Zadrski nadškof Vinko Pušić je izdal okrožnico, v kateri sporoča, da je papež za vernike v Dalmaciji odpravi post glede na velike težkoče: post ostane samo še na veliki petek, dan pred Veliko Gospojnico in na sv. večer.

Kilogram sene 2 kroni. Z Reke poročajo, da v Topuskem zahtevajo za kilogram sene 2 kroni. Nekdo je povedal, da je plačal za voziček sene 750 kron.

Na cesti je umrl pri Reki 70letni berač Mate Markulin s Krka. Pri njem so našli 178 kron.

Kava po 27 kron kilogram. Ljubica Boronja na Reki je prodala Juriju Segoti 20 kg kave po 27 kron in ta je hotel spraviti kavo iz mesta brez potrebne privolitve. Segota je obsojen na 50 kron globe in kavo je redarstvo zaplenilo. Ljubica Boronja pa je obsojena na mesec dni zapora in 500 kron globe.

V goriški deželni uradobojnici, sedaj v Kromeržu na Moravskem, je izpraznjenih več stražniških mest, kojih nadomestitev je nujna. Tozadnje ponudbe sprejema Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I.

Išče se vrtnar za službo v Ljubljani. Pojasnila daje Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani, Dunajska cesta 38/I.

Kreditna zadruga.

V soboto popoldne je imela »Kreditna zadruga« svoj III. redni občni zbor, ki ga je vodil predsednik g. Jean Schrey. Za zapisničarja je imenoval po običajnem pozdravu g. Jelačina za overovatelja zapisnika pa gg. Heinricharja in dr. Sušnika, nakar je podal tajnik g. Mikuš poročilo iz katerega hočemo posneti najpomembnejše točke.

Preteklo poslovno leto je zadruga poslovala sedanjim časom primerno. Načelstvo je storilo vse, kar je v sedanjih razmerah mogoče, zamudilo se ni nič, poskusilo pa vse, kar je bilo v korist zadrugi, da doseže zadružno cilj ki ga ima od svoje ustanovitve.

V prvi seji načelstva, ki se je vršila takoj po obnem zboru, je načelstvo izvolilo za predsednika g. Jean Schreya, za podpredsednika pa g. dr. Antona Šviglja. V zadrugu ravnanstvo sta se izvolila poleg vodje zadružne pisarne g. Iv. Mikuš za zadružni popredsednik g. dr. Ant. Švigelj in član načelstva g. dr. Oton Fetiha.

Občni zbor upnikov, katerega se je udeležila potom pooblastila tudi zadruga po vodji zadružne pisarne, je izvolil novega namestnika upravitelja konkurzne mase v osebi člana načelstva zadruge g. dr. Otona Fetiha, ki je vsled tega izstopil iz načelstva in ravnanstva. Načelstvo je izgubilo v osebi g. dr. Otona Fetiha enega svojih najmarljivejših in najsposobnejših članov, ki je od početka posvetil vse svoje moči zadrugi ter z delom in svetom pomagal zadrugi do stališča, ki ga danes zavzema. Občnemu zboru se nasvetuje, da izreče dr. Fetiha za njegovo delovanje primerno zahvalo, ter ga prosi, da tudi v prihodnje na ta ali oni način pomaga pri rešitvi naloge, ki jo ima zadruga. (Občni zbor soglasno pritrdi predlogu.)

V zadrugu ravnanstvo se je namesto odstopivšega g. dr. Fetiha izvolil član načelstva g. Ivan Jelačin. Z ozirom na razna žrebanja in ponovne volitve poteče doba odbojstva sledeče: Leta 1917: Modic, Schrey, dr. Švigelj in Pust. Leta 1918: dr. Rus, Heinrichar, Jelačin in Salovic. Leta 1919: Dimnik in Mikuš.

V prvem poslovnem letu je štela zadruga 116 zadružnikov ter je bilo njih število koncem 1916 vsled nekaterih pristopov in odpadanja vsled smrti 118, od teh je 115 osebo obvezanih, za 3 umrle člane pa jamčijo njih zapuščine.

Načelstvo je doslej izdalo 79 zadružnikom, ki so povsem zadostili stavljenim pogojem, obvezne izjave, ostali zadružniki pa do danes, vzlic večkratnemu opominu še niso izpolnili zahtevanih pogojev. Deloma je temu kriva vojska, deloma pa brezbržnost.

Načelstvo je vsled ustmenega naročila državnega nadzorstva črtalo iz zadružnega registra dva člana ter njih deležno glavnico preneslo med odpravišne, ker sta ta dva člana tudi postavljeno jamstvo vplačala v gotovini ter deležno glavnico kakor tudi jamstveno glavnico izročila zadrugi v popolno last.

Večje število javnih in zasebnih, aktivnih in v pokojnih uradnikov in častnikov se nič ne gane, akcija »Kreditne zadruge« jim je deveta briga. Zato načelstvo predlaga, da vella uradniška lestva sprejeta na 2. izrednem obnem zboru dne 24. junija 1914 le do gotovega termina, od tega dne dalje se bo pa v vsakem slučaju sestavil za vsakega takega člana »Glavne posojilnice« nov pogoj za prevzete obveze izvirajoče iz neomejenega jamstva. Vsekako, pa bodo morali ti člani »Glavne posojil-

nice« tudi pred tem terminom plačati zamudne obresti od prispevkov, kakor vsi drugi, ki se nanove sprejmejo v zadrugo.

O poravnalni akciji poroča načelstvo sledeče: Vsota likvidirane glavnice, ki je znašala dne 1. januarja 1911 3.221.457 K 27 v se je z razsodbo Rv VI 70/16/1 z dne 18. aprila 1916 pomnožila za 103.136 K 32 v ter znaša 3.324.593 K 59 v, od te vsote je »Kreditna zadruga« poravnala do 20. marca 1917 2.829.207 K 61 v in le znesek 495.385 K 98 v do danes še ni poravnal. Glavna upnika tega doslej neporavnane ostanka sta dve posojilnici s skupnim zneskom 324.091 K 64 v, ostanek v znesku 171.294 K 34 v je pa v privatnih rokah in sicer je približno ena tretjina last v Ameriki bivajočih upnikov, ostali dve tretjini pa lastnina tukajšnjih upnikov, ki se doslej še niso zglašili, odnosno so se zglašili, toda s pretirano zahtevo.

Tajnikovo poročilo se vzame z odobravanjem na znanje. Enako se odobri zapisnik zadnjega obnega zboru ter se vzame na znanje poročilo prve obligatorične sodniške revizije. Na predlog člana nadzorstvenega sveta g. dr. Sušnika, ki je z vsa največjo skrbnostjo pregledal poslovanje zadruge, se podeli načelstvu absolutorij.

Sledile so nato volitve, pri katerih so bili zopet izvoljeni v odbor gg. Modic, Schrey, dr. Švigelj in Pust, na novo pa še izvoljen v odbor dr. Sušnik, v nadzorstvo pa gg. Leo Franke in Ivan Zakotnik. Namestniki so ostali dosedanj.

Končno je stavil g. dr. Fetiha občnemu zboru še tele predloge, ki so bili soglasno sprejeti:

1. Predlog: Tisti zadružniki, kateri še niso izpolnili svojih obveznosti napram »Kreditni zadrugi« bodisi glede deležev, bodisi glede plačila deležev, bodisi glede izročitve kritnih menic itd., kateri nimajo z vojno službo nobenega, ali takega stika, ki bi kvarno posegal v njihovo gnotno ali pridobitno stanje, naj se sodnim potom prisilijo do izpolnitve svojih obveznosti, izvirajočih iz članstva do »Kreditne zadruge«.

2. Predlog: Vsi oni člani »Kreditne zadruge«, ki so popolnoma plačali deležno glavnico in založili popolno varščino za zakonito jamstvo v zmislu § 12 zadružnih pravil v višini podpisanih deležev ter se izrecno odpovedali pravici iz naslova plačanih deležev in založene varščine sploh še kdaj kaj terjati od »Kreditne zadruge«, morejo odpovedati v smislu § 5 a članstvo pri »Kreditni zadrugi« ter jih je po preteku rok do izpolnitve v § 5 a zadružnih pravil črtati iz imenika članov »Kreditne zadruge«, ki se zaveže varovati dotične člane vsake plačilne obveznosti in škode, izvirajoče za nje iz neomejenega članstva »Glavne posojilnice«. Vplačana deležna glavnica in založena varščina teh članov preide v pristo last »Kreditne zadruge«.

3. Predlog: Uradniška lestva sprejeta na II. izrednem obnem zboru dne 24. junija 1914 velja le do 1. junija t. l. od tega dne dalje se bo v vsakem slučaju sestavil za vsakega takega člana »Glavne posojilnice« nov pogoj za sprejem v »Kreditno zadrugo«, oziroma za prevzete obveze izvirajoče iz neomejenega jamstva. Ti člani »Glavne posojilnice« bodo morali od 1. junija t. l. dalje plačati tudi zamudne obresti od določenih prispevkov, kakor vsi drugi člani, ki se na novo sprejmejo v zadrugo.

Kakor že omenjeno, so bili vsi ti trije predlogi soglasno sprejeti, nakar je predsednik g. Schrey zaključil občni zbor.

Dnevne vesti.

— Odlikovan je bil te dni za izvrstno službovanje kadet aspirant g. Stanko Schifferer, jurist sin g. Fr. Schiffererja, poslovođa pri tvrdki Sonvan v Ljubljani, z železnim križem s krono na traku hrabrostne svetlinje. — Najvišje pohvalno priznanje z meči je dobil poročnik 27. domobranskega pp. Ivan Verbič.

— Za dvornega svetnika je bil imenovan predstojnik c. kr. korespondenčnega urada vladni svetnik Ernest Pick. Dvorni svetnik Pick je častnikar po poklicu. Dosedajni predstojnik korespondenčnega urada so bili navadno izrazžirani višji uradniki s tiskovnega oddelka kakega ministrstva. Dvorni svetnik Pick je izvrsten strokovnjak in pod njegovim vodstvom se je avstrijska oficijelna brzojavna agencija znatno razvila in sponolnila.

— Višji državni pravnik v Gradcu, dvorni svetnik Alfred Amshel, je bil pomaknjen v IV. činovni razred.

— Vojaška pisma. Vesele volilnočasne praznike voščilo vsem goriškim beguncem topničarji neke 24. am mehanarske baterije: Jožef Volk iz Ajševca; Jožef Pražeron in Anton Perlič oba iz Kronberga; Ivan Faganelli iz Vertolbe; Jakob Šilič iz Voklje drage; Berto Susmel iz Gorice; St. Pahor iz Lokvice na Krasu; Rugiro Marega iz Moše pri Gorici; Otavija Mediot iz St. Lorenca pri Gorici; Anton Batilana iz Monlaikona. Upajmo da si bomo druge praznike voščili že v naši lepi domovini! — Vsem ljubljanskim Josipom in Jožicam iskrene čestitke k njihovemu imenovanju pošiljajo Ljubljanci zagrebškega pešpolka z bojnega polja. Narednik Kompare, narednik Kocijan, računski podčastnik Sartori, desnik Jager, narednik Tratnik, poddesetnik Zorič. — Presrečne pozdrave pošiljamo vsem prijateljem in znancom, posebno pa domačim dekletom. Obenem želiva tudi srečne in vesele velikonočne praznike. Ivan Mohorčič, doma iz Postojnskega okraja, občina Vrabeč, vas Bogo in Ivan Korošec od Sv. Jurija pri Mariboru. — V nepozabni domovini se na pobožnih prijaznih holmov razcvetajo prvi zvončki in trobentice, ki vam oznanjajo zaželeno vrgred. In pri nas? Zakovani smo še v ledene okove ostre zime, naša domovja so sneženi predori na visokih planinah. Prestali smo najhujše. Zadnje dni tudi nam pošilja solnce svoje gorke žarke, tedaj se grejemo v stolskem jarku in pa zapojemo Pepinom kako narodno. Imamo pri četi dva citrarija, žaližog — nobenih citer. Zato se obračamo na blagodušca slovenska srca, ako nam pošljejo toliko zaželjene citre, da si krajšamo čas. V tej ali oni slovenski hiši leže citre zaprašene — brez igralca, nam bi pa osladile marsikatero kisle uro. Ako se najde dobrotnica ali dobrotnik, se naproša, da blagovolji poslati naprosene citre na naslov: Korp. Andrej Birčič, 8. Feldkomp.

— za kar jim bomo branitelji domovine hvaležni. — Srečne pozdrave pošiljamo z romunskega bojnega polja: Stefan Miholjevič in tovariši.

— Mnogo pozdravov s severnega bojišča vsem bralcem in bralkam »Slov. Narod«: Vinko Stanič, enol. prostovoljec, poddesetnik; Drago Banič, enolet. prost., desetnik; E. Liboh, Egid Koder, enol. prost., desetnik; Vladimir Anžlovar, enolet. prost., desetnik; Slavo Strekelj, enol. prostovolj., desetnik; Dušan Rybář, enol. prost., četovodja; Janko Kamenšek, enol. prost., četovodja; Franc Kobal, enol. prost., desetnik; Ciril Močnik, enol. prost., desetnik; Vladislav Arko, enol. prost., desetnik; Rebula, kadet-aspirant, Gomišček.

— Iz ruskega vjetništva. Podpisani Slovenci in Hrvati, zbrani v Konstantinovi, pošiljamo presrečne pozdrave v domovino: Ivan Šinčič, Matije; Ivan Levak, Janko Sever, Ježica pri Ljubljani; Vinko Černe, Bitnje pri Kranju; Anton Mahne iz vasi Kalovca, Vezes, Maribor; Korošec, Garjuša, Jože Mederc, Jahan-Kozana, F. Sadiković, Voloska.

— Svarilo pred sabotažo. Uradno opozarjajo: Vsako zločinsko početje v svrhu uničenja živl ali provzročanja bolezni pri živalih, zlasti pri konjih, da bi vojna slla avstro-ogrške monarhije trpela škodo ali njeni zavestniki, ali sovražniku v korist storjeno dejanje, istotako tudi poskus takega dejanja, se smatra za zločin proti vojni sili države in se kasneje v območju armade na bojišču prekosodno, v zaledju pri obtežujočih okolišnih s smrtno na vislicah, drugače s težko kaznijo do 20 let. Kdor bi vedel za tako početje, pa bi ga ne razkril ali skušal preprečiti, se smatra za sokrivca.

— Iz finančne službe. Gospod Mihael Amon, komisar finančne stráže v Kranju je imenovan višjim komisarijem II. razreda.

— Hranilni in posejilni konsorcijski I. splošnega uradniškega društva Avstro-Ogrske v Ljubljani je imel v soboto 24. t. m. zvečer v restavraciji g. Mraka na Rimski cesti svoj redni občni zbor, ki ga je otvoril načelnik mestni tajnik g. Albin Semena imenujoč za zapisničarja g. c. kr. računskega revidenta g. Ivana Rostana in carinskega revidenta g. Ivana Tereza, za overovatelje pa gg. dr. Kropivnika, kontrolorja Wolfa in nadupravitelja Semena. Načelnik g. Semena se je nato spomnil vsled vojnih dogodkov preminulih članov gg. Frana Klemenčiča, deželnega oficijala in Rudolfa Ziberta oficijanta pri finančnem ravnanstvu, katerih spomin so počastili člani s tem, da so se dvignili s sedežev. Tajnik konsorcijskega Rostan je nato podal sliko delovanja srednjega društva ter je iz njegovega poročila pomenil, da je srednje društvo klub vojnim dogodkom krepko in uspešno napredovalo ter se osredilo v obliki most na po-

trebe svojih članov, naglašajoč, da se člani ljubljanskega konsorcijskega društva premalo poslužujejo dobrot, ki jih nudijo društvo. Poročilo se je vzelo z odobravanjem na znanje. Isti poročevalec je nato poročal o reviziji revizorja Krischa, poslanega od centrala, ki je našel vse poslovanje konsorcijskega v popolnem redu, ter o poslovanju lokalnega odbora, ki se je od obnega zbora odobrilo. Osrednje vodstvo I. splošnega uradniškega društva Avstro-Ogrske razpisuje vsako leto, oziroma od slučaja do slučaja: učne prispevke, prosta in znižana mesta na učnih zavodih, učne ustanove, zdraviliščne prispevke, prosta mesta v zdraviliščih, podpore. Nadalje podeljuje od slučaja do slučaja podpore in prispevke za operacije. Razpisal se objavljajo v listu »Beamten Zeitung«. Oglasi (s priloženo pošto znamko) naj se naslove na konzorcij v Ljubljani ali pa naravnost na osrednje vodstvo: Dunaj I., Wipplingerstrasse 25. — Na predlog načelnika nadzorovalnega sveta c. kr. računskega revidenta g. Avgusta Zajca se odobri računski sklep in bilanca lokalnega odbora ter se podeli ravnanstvu absolutorij. Od čistega dobička se določi 5/4 odstotka dividenda ter po pravih določeni prispevki. Dotiranje rezervnega zaklada pa se za letos opusti. Dividende za cele uplačane deleže se bodo izplačevale od 1. aprila 1917 dalje v društveni pisarni, ter je prinesiti seboj deležno knjižico. V teku 1917 nedvignjene dividende se koncem tekočega leta kot deleži le tedaj vpišejo v dobro, ako se še ni bil vplačal prvi delež; dividende se pri onih, ki imajo posojila, obrnejo v pokritje posojil; sicer se pa dividende vpišejo v dobro samo s privoljenjem društvenika. Nadalje se je določila obrestna mera za posojila na 6%, le v posebnih slučajih sme ravnanstvo iti pod to mero. Za hranilne vloge se določi obrestna mera 4% ter se prepušča načelstvu določanje načina in roka odpovedovanja. Na predlog c. kr. blagajničnega ravatelja Rudolfa Vesela se v nalaganju denarja, glede deležev i. dr. ne izvrši nobena izprememba. Pri volitvah, ki so se vršile v vzklikom, so bili izvoljeni v lokalni odbor gg.: Semen Albin, mestni tajnik, načelnik; Gerstenmayer Fran, c. kr. finančni svetnik, tajnik; Kandare Emil, c. kr. finančni tajnik in Rostan Ivan, c. kr. računski revident, knjigovođa in tajnik. Za namestnike gg.: Todorš Ivan, carinski revident; Fink Veljčan, mestni blagajnik; dr. Plönbacher Josip, c. kr. profesor. V nadzorovalni svet g. Zajca Avguštin, c. kr. računski revident, načelnik. Za namestnika gg.: Mohorčič Ignac, davčni nadupravitelj in Semrov Fran, c. kr. poštni nadupravitelj.

— Simon Gregorčičova javna knjižnica v Wolfovi ulici bode zopet občinstvu na razpolago počenši s 1. aprilom. Knjižnica je popolnoma na novo urejena in ima krasno zbirko slovenskih hrvatskih in nemških zabavnih ter poučnih knjig. Preskrbljeno je tudi, da se bo knjižnica izpopolnjevala vedno z najnovejšo in dobro literaturo. Slavno občinstvo bode gotovo z veseljem posečalo na novo preurejeno knjižnico, ki je edina v sredini mesta. Izposojevalne ure se pravočasno objavijo.

— Umrl je v Ljubljani, na Bregu števil. 2, hišni posostnik gosp. Franc Sterle, v starosti 52 let. Naše sožalje!

— Zadnji dnevi snega so bili izredno slabi. Snežilo je od začetka spomladi, t. j. od 21. t. m., pa do sobotne noči. Dasiravno je bil sneg moker in je padel na mokro zemljo, vendar je povsod debelo zapadel, tako n. pr. ga je bilo v soboto popoldne v Kočevju čez 60 cm. Včeraj se je vreme zjasnilo in so postala vsled taljenja snega pota taka, da je bila komunikacija silno otežkočena. V neredu je bila električna železnica. Želva z vozovi je mnogo trpela in celo avtomobili niso mogli tako voziti, kakor bi bili morali. V šentjakobskem okraju se je bil eden celo v snegu ustavil in ga nekaj ur niso mogli spraviti dalje. Voda je stala, ker so bili požirniki zamašeni, kar po cestah in hodnikih, sneg je grmel s streh in marsikoga okrenil po glavi in vsakdo, ki je bil zunaj, je prišel domov s premočenim obnavalom. Kaže se pa, da se bodo vreme vendarle spremenilo.

Nagle smrti je umrla dne 24. t. m. v St. Janžu nadvse priljubljena posestnica ga. Marija Majcen, v starosti 55 let. Izgubo bo občutila vsa občina, kajti rajnka je imela vedno odprte roke in srce za nbožce in za vsako dobro stvar. Naj ji Bog povrne vse dobrote tisočkrat!

V Hruševju pri Postojni je v petek 16. t. m. ob pol 10. popoldne nastal velikanski požar, ki je uničil skoro celo vas in povzročil neverjetno

škodo. Pogorelo je 19 poslopij, skupna škoda znaša 90.000 K, zavarovano je bilo skupno za 50.000 K, nepokritih je 40.000 K. Cela vas je podobna groznomu pogorišču, ljudje so brez strehe in si iščejo zavetja pri sosedih. Sreča je bila, da so priskočili na pomoč vojniki, ki so v par urah zadušili razširjajoči se ogenj, ki se je z neverjetno naglico vsled močne burje pomikal od severa proti jugu in grozil s popolnim uničenjem. Prihiti so na pomoč tudi vojniki od drugih krajev, ter požarna bramba iz Postojne. Nesrečno vas so posetili drugi dan dež, predsednik, okrajna glavarja in mnogo uradnikov in oficirjev. Prosilo bi se plemenita in čuteča srca, da bi v tem že itak kritičnem času priskočili prebivalstvu pri zredet vasi z denarnimi ali z drugimi sredstvi na pomoč in olajšali s tem prenašati težko breme in udarce, ki so jih občutili s tem požarom. Darovi naj se blagovoljivo odposlani na: Zupanstvo — pošta Razdrto pri Postojni. Kot prvi darovalec bil je g. grof Attems, ki je podaril 200 K in obljubil podpirati nesrečno vas. Upajmo, da mu bodo sledili tudi drugi, za kar se jim toplo priporočamo.

Posnemanja vredno. Žensko pomožno društvo Rdečega križa v Radečah pri Zidanem mostu je doposlalo vojno oskrbnemu uradu pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani za naše hrabre vojske na bojnem polju dne 19. decembra 1916 svojo štirindvajseto pošiljatev in sicer 22 hlač in 22 srajc, in dne 14. marca 1917 svojo petindvajseto pošiljatev in sicer 42 hlač in 42 srajc — v skupni vrednosti 1115 K — za kar se tej marljivji podružnici in nje cenjenemu vodstvu izreka najtoplejša zahvala.

Pšenica v krstah. V Loku pri Zidanem mostu je umrl te dni neki občinski revež. V mrtvašnici je vedno na razpolago nekaj krst za silo. Šli so v mrtvašnico po krsto, da položijo vanjo mrljca, ali nemalo so se začudili, ko so videli, da je krsta do vrha polna pšenice. Potem so pogledali še v druge krste in tudi te so bile polne pšenice. Kak previden kmet je bil skril pšenico v krste pred komisijo, ki je rekvirirala po občini.

Črnogorski dižaki v Celovcu in Ptuj. Kor. ur. poroča da je c. in kr. vojaški generalguverner v Celinju podelil zopet nekaj štipendij črnogorskim dečkom, da gredo študirat na avstrijske učne zavode. Šest dečkov da pride na gimnazijo v Celovec, 9 na učiteljske v Ptuj (kjer pa učiteljska ni. Op. ur.) V kratkem bo še več črnogorskih dečkov odposlanih na avstrijske srednje šole.

Zanimiva operna predstava se je vršila včeraj v Zagrebu. »Odbor zagrebačkih gospoda za ratnu pripomoč« je priredil namreč v Hrvatskem konzervatoriju vzporedno znanje ljubeznjive Blodkove enodejanske opere »V vodnjaku« (V studni). Glavne vloge v operi so peli: gospa Pipa Arkova (soprano), gdč. Ela Cesarjeva (alt) ter člana hrvatske opere Josip Rihavec (tenor) in Josip Križaj (bas). Zbore so peli člani pevskega društva »Kolo«, godbo je oskrbel godba 53. pešpolka. Prireditelj se je vršila v znamenju prvovrstnega družabnega dogodka. Zanimivo je, da so bile tri glavne vloge v rokah slovenskih umetnikov. Gospa Arkova si je s svojim odličnim glasom že opetovano stekla v hrvatski prestolnici, kjer rada sodeluje pri prireditvah dobrodušnega značaja, veliko priznanje, zlasti kot dovršena interpretinja slovenske narodne pesni. Gospoda Rihavec in Križaj sta, kakor znano, odlična člana hrvatske opere.

Naslov »gospa« za hrvatske učiteljice. Hrvatska vlada je odredila, da se morajo definitivne učiteljice na Hrvatskem v službenem občevarju nazirati z naslovom »gospa«.

Pogreša se 13letna deklica, šolarica iz boljših hiše, majhne postave, okroglega obraza, temnih oči in las, oblečena v črno krilo, sivo bluzo in črn predpasnik, brez plašča in pokrivala. Kdor bi kaj vedel o njej, naj to sporoči ljubljanski policiji.

Aprovizacija.

Prodaja kaše za otroke do 4. leta. Kašo se bode prodajalo v mestni vojni prodajalni, Gosposka ulica, od srede dne 28. marca naprej in sicer za s e d a j izključno na izkaznice, katere so se svojedobno izdajale za zdrob za otroke do 4. leta. Na vrsto pridejo stranke z izkaznicami: št. 1—500 dne 28. marca, št. 501 do 1000 dne 29. marca, št. 1001—1500 dne 30. marca, št. 1501—2000 dne 31. marca, št. 2001—2500 dne 2. aprila, št. 2501—3000 dne 3. aprila 1917.

Prodaja moka so nekateri trgovci brez vzroka ustavili. Opozarja se, da se ima moka, kjer se ni razprodala, prodajati še vsa tokrat.

Več vojnih kuhinj v Ljubljani. Samo eno vojno kuhinjo imamo v Ljubljani, potrebno pa jih je več in sicer na raznih delih mesta. Kako je v sedanjih vojni kuhinji in koliko ljudi odide s praznimi lonci, smo čuli v sobotnem »Narodu«. Odmor je nujno potrebna, zato se pozivajo polkarniki faktorji, da se pobrigajo za boljše preskrbo revnejših slojev in za otvorenje se potrebnih vojni kuhinj v ljubljanskem mestu. V Gradcu imajo sedaj pet velikih vojni kuhinj, Gradec ima prebivalstva okoli 150.000 in pet velikih vojni kuhinj, Ljubljana ima nad 50.000 prebivalcev, pa eno samo vojno kuhinjo, pa še ta ne more zadostovati potrebam revnih slojev. Pomoč je torej nujna.

Zgodnja repa. Poljedelsko ministrstvo priporoča v sporazumu z uradom za ljudsko prehrano kmetovalcem in lastnikom vrtov. kakor tudi vrtnarjem, da sejejo zgodnjo ali spomladansko repo. Pridelovanje zgodnje repe bi bilo tudi na Kranjskem velike važnosti za ljudsko prehrano ter obenem nadomestek za zgodnji krompir v prvih poletnih mesecih. Zgodnja repa dozori tudi veliko prej kot zgodnji krompir. Sejejo jo na dobro pognojeno njivo prav redko, takoj ko neha zmrzovati in se zemlja osuši. Njena vegetacijska doba znaša 6 do 8 tednov. V ostalem pa je ravnanje z njo pri pridelovanju kot z navadno repo. Uspeva tudi pri hladnejšem podnebju, samo njena vegetacijska doba je v tem slučaju daljša. Semena je treba 3 do 5 kg na 1 ha površine. — Zavod za promet z žitom ob času vojne bo skušal preskrbeti kmetijskim korporacijam in trgovini s semeni potrebno seme zgodnje repe in naj se pošljejo naročila takoj ljubljanski podružnici žitnega zavoda. Cena znaša okoli 11 K za 1 kg prosto Ljubljana. Apeliramo na patrijotično čustvovanje zemljiških posestnikov, ki se je izkazalo še ob vsaki priliki in pričakujemo, da se jih bo veliko odzvalo našemu pozivu in da bodo postavili s pridelovanjem zgodnje repe svojo produkcijo v službo ljudske prehrane na Kranjskem.

Dnevno množino moka so znižali na Ogrskem od 240 g na 200 g, na Nemškem pa od 200 g na 170 g.

Razne stvari.

Za doktorico medicine je bila na vseučilišču v Inomostu promovirana soproga artiljerijskega podpolkovnika gospa Marija Lemešić pl. Bebrinagornja.

Par volov 9840 kron. Iz Pečurva poročajo, da je neki tamošnji trgovec kupil par volov za 9840 kron, ki je bil leta 1913. kupljen za 1340 kron.

Na originalen način se je hotel usmrtiti 18letna Marija Žakova v Pragi. Požrla je namreč: 1 par naušnic, 4 zlomljene igle-lasnice, 1 iglo-zaponko in 1 žebelj z debelo glavo. Nesrečnega dekleta so prepeljali v bolnišnico, kjer so ji odprli želodec in jo rešili smrti. Nahaja se že izven nevarnosti.

Novorojenček na pokopališču. Ko je šla 22. t. m. neka žena ob zidu vinogradskega pokopališča v Pragi, je zaslišala otročji jok. Radovedna, odkod prihaja jok, je šla na pokopališče ter je našla napol v zemlji zakopano novorojeno dete. Odnese la je dete v bližnjo bolnišnico. Poizvedbe po materi so bile dosedaj brezuspešno.

Salezijanke na Dunaju imajo na Remnwegu samostan, pa do zadnjega časa niso plačevale nikakega davka ne od zemljišča, ne od poslopja. Postavile so se na stališče, da je salezijanski red pred 200 leti dal državi 2600 goldinarjev in da mu zato večne čase ni plačati nikakega davka. Upravno sodišče je zdaj tej davčni oprostitvi naredilo konec.

Za vojaško službo nesposobni Sv. Jurij. Novi angleški denar je okrašen s sliko sv. Jurija v boju z zmajem. Ta slika sv. Jurija pa kar nič ni po volji angleškemu občinstvu. Časopisje venomer priobčuje kritike, ki vse grajačo sv. Jurija, da je pre slab o premljen, da tako zanikern vojak sploh ne more premagati zmaja, drugi pravijo, da zmaj ni videti prav nič nevaren, nekdo pa je priobčil kritiko, ki trdi, da je sv. Jurij tako slaboten in žalosten junak, da po angleških vojnihih določilih sploh ni sposoben za vojaško službo.

Calais — angleško mesto. Na skrajnem bregu Francije le par ur vožnje čez morje do angleškega brega, leži zgodovinsko slavno mesto Calais, strategična postojanka največjega pomena. Danes izgleda francoski Calais tako, kakor da je bil vedno angleški. Brez angleškega dovoljenja sploh ne sme nihče v mesto. Angleži so tudi skoro vse mesto prezidali. Zgradili so nov pristan in velika skladišča ter vojašnice. Calais je danes angleška mornarska baza.

Poleti 1914. so Angleži izkrcali tukaj 100.000 mož, pozneje še več in doslej je šlo skoz to mesto že nad dva milijona angleških vojakov. Vsak dan pride in odide na stotine parnikov, ki dovažajo vsake vrste vojni material in municijo. V utrjenem taborišču shranjene stvari se cenijo na več milijard. Vsi trgovci in obrtniki so obogateli; mali krčmarji so postali v treh letih milijonarji.

Morsko kopališče Cinglav. Tedaj, ko so se tudi nemške čete udeležile pod vodstvom feldmaršala Waldersse-a ekspedicije proti Kitajskim bokserjem, tedaj si je Nemčija pridobila krasno kolonijo Kiavčav. Pričakovala je, da se iz te kolonije razvira velika trgovina na industrija po Kitajskem. Začetkom svetovne vojne so se Kitajci polastili te nemške kolonije in če je verjeti »Oesterr. Rundschau«, je izgubljen za Nemčijo ves velikanski kitajski trg. Glavno mesto te bivše nemške kolonije se imenuje Cinglav. Pravijo, da je to prelesten obmorski kraj, ki se je popolnoma premenil, odkar je prišel v japonske roke. Poprej je bil evropski, zdaj je orientalski. Ulice, trgi, parki, vse je vzorno drževano. Japonci so odstranili vse nemške napise in odpeljali Nemce v vojno vjetništvo, kjer pa se jim ne godi slabo. Nemškim trgovcem so Japonci dovolili, da dožejo svoje kupčije. Kak četrt ure od Cinglava je prekrasno obrežje, kjer so bili Nemci zgradili lepe hotele, katere so pa Japonci zaplenili. Izmed Nemcev so ostali v Cinglavu pravzaprav le ženske in otroci, za katere je skrbel nemški konzul v Šanghaju. Kaj bo z njimi sedaj, ko je Kitajski tudi pretrgala stike z Nemčijo, ni znano.

Zastrupljanje. Zadnja leta pred vojno se je zgodilo mnogo senzacionalnih umorov s strahom. Največ pozornosti so vzbudili umori Saksonke Grete Baier, amerikskega duhovnika Smitha, nadporočnika Hofrichterja, frankobrodkega učitelja borenja Hopfa in v Parizu obtožene toda oproščene gospe Steinheil. Ti grozni slučaji so napotili znanstvenika velikega ugleda, da jih je obrazložil v knjigi o psihologiji zastrupljanja. V tej knjigi pojasnjuje pisatelj, da so Egipčani, Babilonci, Arabci in Indci v starih časih smatrali poznanje strupov za posebno razodetje in so prav za prav le duhovniki poznali strupe. Ozka zveza med vero in med praznovestvom je bila vzrok, da so nastali čarovniki po poklicu, ki so pripravljali strupe. Egipt je bil središče orientalskega zdravilstva in tam so pripravili največ zdravilnih in morilnih strupov. Ksenofon poroča, da je bil v stari perzijski državi navadna stvar samomor s strupom, pa tudi umor s strupom. Tudi v Tesaliji je v starih časih zelo cvetelo zastrupljanje. Iz Orijenta je prišlo poznanje strupov na Grško, a tam so se zastrupili celo tako znameniti možje, kakor Sokrat in Demosten. Iz Grške se je navada zastrupljanja razširila po Italiji in je tam zelo cvetela. Katon starejši je trdil: Ni je zakonolomne žene, ki bi ne bila zastrupljena. V 3. stoletju po Kristu je bila smodka »veneficus« (zastrupljenec) splošna navadna. Pri sodiščih so morali ustanoviti poseb. oddelke, ki so sodili umore s strupom. Livij poroča o sodni razpravi proti 200 ženam, ki so zastrupile svoje možje; tudi Juvenal poroča o več zastrupljenjih. Posebno je cvetelo zastrupljanje v času, ko je bil Rim v papeški oblasti. V Benetkah so zastrupljali ljudi iz političnih vzrokov in je imela republika v svoji službi posebne zastrupljevalce. L. 1513. je bil beneski vladi predložen poseben cenik za zastrupljanje. Ponudniki so zahtevali za zastrupljenje turškega sultana 500 cekinov, za zastrupljenje španskega kralja 150 cekinov, za zastrupljenje papeža pa 100 cekinov. Iz Italije se je razširila znanost zastrupljanja na Francosko in postala tam zelo navadna. Na tisoče in tisoče je pomorila. Celo posebne priprave so prišle v rabo. Tako votli, s strupom napoljeni prstani, s katerim se je žrtvi pri pozdravu roko stisnila z arzenikom pripravane sreče — s takimi je bil tudi na Dunaju svoj čas vzporeden atentat. Čarovništvo in zastrupljanje se je razširilo tudi po Nemškem.

Gospodarstvo.

Veliko čebule! (Iz »Slov. Sadjarja«, ki ga vsakemu toplo priporočamo.) Čebula je ena izmed tistih zelenjadnih ali pravzaprav dišavnih rastlin, ki je neizogibno potrebna v vsaki kuhinji menda vsak dan. Vsled tega je najbolj primanjkuje in je zato tudi neznansko draga. Če čebulka stane 1 kilogram do 16 kron; kilogram čebulnega semena pa prodajajo v Nemčiji po 50 mark = 75 kron in še dražje. Pri nas pridelujemo čebulo navadno iz čebulka, kar je vsaka-

kor najlažje in najhitreje. Prav tako se pa lahko vzgoji v enem letu naravnost iz semena, ako jo pravočasno sejemo in pravilno gojimo. Glavna zahteva je, da sejemo dovolj zgodaj in v primerno zemljo. Do srede marca bi moralo biti seme v zemlji. Sejemo v vrste, ki so po 20 cm saksabi. Setev prav dobro potlačimo. Na 1 kvadratni meter računimo kvečjemu 2 grama semena. Čebula hoče imeti močno, globoko, iz prejšnjega leta gnojno zemljo. Za svež gnoj ne mara. Kmalu potem, ko seme ozeleni, rastlinice prepulimo na kakih 15 cm razdalje. Rastline, ki jih izpulimo, lahko presadimo na dobro pripravljeno gredo. Med letom je treba čebulo tri- do štirikrat opleti in okopati. S pomočjo gorke grede jako lahko vzgojimo iz semena v enem letu debelo čebulo, pa prihranimo več kot polovico semena. Vsej začetkom marca seme v gorko gredo (6 g na 1 kvadratni meter)! Iz tega dobiš čez 1200 sadik. Seme kmalu skali in se sadike do maja okrepe, da so prav močne. V prvi polovici maja jih presadi na dobro pripravljene gredice v vrste po 20 cm narazen in 15 cm v vrstah! Avgusta boš imel lepo debelo čebulo. — Kdor čebulne rastlinice, vzgojene v gorki gredi ali pa tudi na planem v sejalinah, presaja, jih mora previdno privzdigniti s kako lopatico ali pa z roko iz zemlje. Ako jih puli, jim potrga korenine in take rastline se potem ne primejo rade. Vsaki rastlinici prikrajšamo z nohti korenine, preden jo vsadimo. Posaditi jih moramo tako, da pridejo v zemljo s samo korenine, ne pa del stebelca, iz katerega se pozneje razvije čebula. Nič ne dé, ako rastlinice padejo po tleh; v malo dneh se dvignejo vse in v primerni zemlji rastejo prav hitro in bujno. Dobro razvita čebula mora biti trda, težka in mora imeti tane k vrat. Taka pa zraste le iz semena in tedaj, ako se je razvijala na površju zemlje. — Enoletna čebula iz semena vzgojena je veliko trpežnejša nego ona iz čebulčka. Sedaj je zadnji čas, da se vseje čebulno seme. — Sejte veliko čebule! Pridelujte veliko čebulnega semena!

Darila.

Za revno šolsko mladino. VIII. izkaz darov. Emerih Mayer 20 K; šolski svetnik dr. H. Svoboda 20 K; Ivan Jelačin 50 K; Fr. Čuden sin 10 kron; Karel Oton Schmidt, restavrat 30 K; Ivan Subic, c. kr. vladni svetnik 10 K; Avgust Jessenko 10 kron; prof. Franc Novak 5 K; Marija Černe 20 K; trgov. Marija Tičar 20 kron; blagajnik Mestne hranilnice Anton Šušteršič 10 K; odvetnik dr. Oton Fetič - Frankheim 6 K; vojni kurat Ivan Gogala, pešpolk Cesarjevič št. 17. 20 K; revident in posestnik Josip Sircelj 2 K; Marija Fröhlich 25 kron; Ivan Sbrizaj 4 K; Anton Kums 10 K; P. pl. Renzenberg 5 K; tvrda Pavel Pollak 48 K; Nikolaj vitez pl. Guttmannsthal 200 K; M. Kren, c. kr. adjunkt dež. vlade 2 K; dr. M. Skubl 2 K; učit. kand. Mara Nitsch 2 K; Lina Schiffer 10 K; prof. Josip Wester, nadporočnik, Trebinje 10 K; dvorni svetnik v p. Jos. Dobič, 20 K; Antonija dr. Doljanova 10 kron; primarij dr. Ivan Jenko 20 K; Lav. Pečanka 20 K; dr. Albin Sayer in soproga 50 K; neimenovan 100 kron; ravnatelj M. Zamida 10 K; Ana Hoffbauer 2 K; trgovec Andrej Kranjc 3 K; Viljelmína Skofizh 10 kron; Ivan Fabian 2 K; posestnica Marija Potočnik 10 K; višji poštni oficijal Alojzij Vernik 2 K; juvelir Lud. Černe star. 10 K; juvelir Lud. Černe ml. 10 K; Franja Česnovar 10 kron; Ana Turk 10 K.

Prostovoljni prispevki za vdovski in sirotinski sklad c. kr. črnovojskega okrajnega poveljstva št. 27 v Ljubljani. Glasom poročila upravne odbora so dospeli temu skladu sledeči denarni prispevki: V. izkaz. C. kr. črnovojskega stražni baon št. 18, Thalerhof, 50 K 90 v; zupanstvo St. Peter na Krasu 1000 K; dr. Ernest Jaklin, nadzdravnik, 10 K; Avgust Dreise, nadporočnik, 10 K; žel. postajni urad Podnart-Kropa 13 K; Oton Seydl (nabiralnik), zobar, Ljubljana, 94 K; Ana Medved, Jan. Brdo,

p. II. B., 50 K; c. kr. črnovojskega stražni baon št. 2/13, Marchtrenk, 34 kron 10 v; dr. Wolfgang Weinlechner, polkovni zdravnik, 10 K; Neimenovan 25 K; Josip vitez Pogačnik, polkovnik, 25 K; dr. Avgust Schweiger, polk. zdravnik, 10 K; c. kr. črnovojskega stražni baon št. 20, Lebring, 109 kron 50 v; Anton Angelini, med. oficijal, 10 K; dr. Janko Žirovnik, nadporočnik, 10 K; Emil Mayeritsch, nadporočnik, 5 K; Adolf Milavec, okr. nadrednik, 2 K; žel. postajni urad Kranjska gora 12 K 40 v; Rudolf Grošelj, nadporočnik, 10 K; c. kr. črnovojskega poveljstvo št. 27, mostovo, Ljubljana, 61 K; c. kr. črnovojskega stražni baon, Leibnitz, 160 K 14 v; Inž. Karel Mauer, nadporočnik, 10 K; žel. postajni urad Kočevje 23 K; Franc Jančigaj, nadporočnik, 10 K; Anton Oržan, nadporočnik, 10 K; dr. Anton Marchesini Piemontese, nadporočnik, 50 K; Ivan Zupanc, poštni asistent, Ljubljana, 4 K; Ivan Florjančič, poštar, Bled, 5 K; dr. Guido Battigi, nadporočnik-avditor, 10 K; Ing. Karel Pick, nadporočnik, 10 K; Rudolf baron Teufenbach, nadporočnik, 10 kron; Rudolf Strnad, poročnik, računovodja, 10 K; Mario Vničič, poštni uradnik, Slap, 10 K; dr. R. Palčič, poštni uradnik, Trst, 5 K; Matija Maurovič, poročnik, računovodja, 10 kron; Ivan Košir, poštni sel, Polhov gradec, 5 K; Jožef Urhnič, štabni narednik, 20 K; dr. Ivan Hubad, nadzdravnik, 50 K; Franc Brus, Čevca, p. Log, 10 K; dr. Matija Hočevar, asist. zdravnik, 20 K; dr. Jan Voves, nadzdravnik, 10 K; dr. Stanislav Beuk, stotnik, 25 K; dr. Gustav Bernau, zdravnik, 10 K; c. kr. črnovojskega stražni baon, Celje, 20 K; Andrej Ipavec, profesor, Trst, 10 K; Georg Vrhovnik, sodni kancelist, Postojna, 10 K; Georg Palčič, Novo selo, 2 K; Jakob Paulin, Križ p. Trbižu, 10 K; Albin Bevec, revident južne železnice, Payerbach, 5 K; Rudolf Primc, poročnik, računovodja, 50 K; Jožef Doliner, Pirniče, 3 K; Peter Kraigher, Hrašče, 100 K; dr. Hermann Ferjančič, okr. sodnik, Ajdovščina, 5 kron; Ludovik Bonač, poštar, Begunje, p. Cirk, 10 K; Ivan Kristan, poštni asistent, Polo, 20 K; Anton Rozman, čevljar, Bistra pri Litiji, 1 K; Zdenko Kysely, nadporočnik, 10 K; Anton Straka, stotnik, 30 K.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnišnici:

Dne 21. marca: Marija Urbanc, hči deželnega računskega oficijala, 3 leta. — Marija Beltram, bivša posestnica, begunka, 77 let.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Masirajte pleča in prsa, kadar bole, z Fellerjevimi, bolečine hladnim, rastlinskim esencnim fluidom z zn. Elsafluid. Ta preiskušena bolečina hladne vteranja poživie obtok krvi v dotičnih delih telesa, jih napravijo močne in odporne proti prehlajenju in prenaporu. Predvojne cene. 12 steklenic tega dobrega domačega zdravila pošlje za 6 K franko lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg 238, Hrvaško. Nad 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil potrjuje visoko vrednost tega sigurnega tolažilca bolečin. »Elsafluid« ni mogoče z ničemer nadomestiti. (ei)

Kontoristka

s prakso, zmožna nemškega in slovenskega jezika, zanesljiva matematkinja, večja nemške stenografije in strojepljiva, želi primerno službo. Pripravljena je tudi prevzeti službo po eno ali več ur na dan. Vstop na dogovor. — Cenj. dopisi na upr. »Slov. Nar.« pod »praksa/974«. 974

Kupijo se vsakovrstni

šivalni, pisalni in drugi stroji, tudi že rabljeni, ter kaučuk za dvokolesa in galanterijsko blago, P. BATJEL, Ljubljana, Stari trg šte. 28. 562

MODNI SALON Rozi Fabčič

Ljubljana, Rimska cesta šte. 6.

Cenjenim damam priporočam svojo veliko zalogo

najnovejših slammikov.

V zalogi novi žalni klobuki.

Odprto tudi v opoldanskih urah. — Cene priznane nizke.

Druz posebnega obvestila.

Duša naše iskrenoljubljene matere in stare matere, gospe

Marije Majcen

posestnice

je na klic neskončne Previdnosti zapustila danes dolno solz in se preselila k svojemu Gospodu v lepše življenje.

Zemeljski ostanki naše ljubljene pokojnice se prenese v torek dne 27. t. m. ob 8. uri dopoldne na župno pokopališče k večnemu počitku. Vsem sorodnikom se priporoča v blag spomin in molitev.

V Št. JANŽU, dne 24. marca 1917.

Mici, hčerka. — Franc, adjunkt j. z. Ivan župan, pos. stnik i. t. d., z družino, Ignacij, lesni trgovec Anton in Josip, v ruskem vjetništvu, Ludovik, ki jo kot junak laškega bojišča pričakuje v večnosti, sinovi.

Udani v voljo božjo naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem vest, da je Bogu Vsemogočnemu dopadlo poklicati našega prebлага očeta, gospoda

Franca Sterleta

hišnega posestnika

v boljše življenje, kamor je odšel včeraj ob 1/3 uro popoldne po dolgi, mukopolni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče v 52. letu svoje starosti.

Pogreb se vrši v torek 27. t. m. ob 4. uri pop. iz hiše žalosti, Breg st. 2, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v več cerkvah.

Nikdarpozabni pokojnik se priporoča v molitev in blag spomin.

V LJUBLJANI, dne 26. marca 1917.

Josipina Sterle roj. Gorišek, soproga.

Franc, Ivan, Rudolf, Anži, Mimi, otroci.

Kranjsko deželno mesto za dobavo kladivne živine v Ljubljani sprejme spretnega

mesarskega pomočnika

za ljudsko mesnico. Nastop službe takoj, pogoj je, da je ponudnik vojašine prost. Zglasiti se je pri »Kranjskem dež. mestu za dobavo kladivne živine« v Ljubljani, Turjaški trg št. 1. 994

Kostanjev les

do 2 m dolg, cepčen 10—30 cm v prerezu kupuje VINKO VABIČ, veletržec, Žalec, Juzneštajersko.

Le ponudbe z navedbo skrajne cene, množine in roka dobave naj se vpošilja. Točno plačilo. — Kulantno poslovanje. Kupcem tudi mehaki les, bukove in hrastove hode ali deske 524

Kupim

hotel ali gostilno

na prometnem kraju, v mestu ali na deželi pri kolodvoru. 995

Pismene ponudbe na upravnishvo »Slov. Naroda« pod »Hotel/995«.

Kupujem in prodajam:

bodisi pohištvo, steklenino, železo, sulice, porcelan, orožje, podobe, star denar, spleh vse, kar je najmanj 50 let staro.

Obenem kupim staro zobovje. Posredujem za hiše, zemljišča itd.

Albert Derganc

brivec in koncesijonar stariar Ljubljana, Frančiškanska ulica 10.

38 letni fant, sedaj vojašine prost in ki je z dobrim uspehom dovršil kmetiško šolo v Mariboru, želi službe oskrbnika ali pa še rajše bi se seznanil s pametno posestnico, dekletom ali vdovo do iste starosti v prijetnem. V posestvu bi v gotovini prihranjenih 15.000 K prinesel. Cenene ponudbe prejema upr. »Slov. Naroda« pod »38 leten fant/999«.

999

Gospodična

se sprejme na hrano in stanovanje.

Polzve se v upravnishvo »Slov. Naroda«.

Žlahtnih kostanjev les

in smrekovo lubje

kupi po najvišjih cenah Aleks. Rosenberg, Gracoo, Annenstrasse 22.

Pridna, poštena, veselega značaja KUHARICA za vse

v starosti 25 do 35 let, dobi stalno službo pri dobri rodbini. Plača po dogovoru. — Naslov pove upr. »Slov. Naroda«.

Kupi se VILA

ali HISA Z VRATOM v Ljubljani ali v okolici. — Ponudbe do 30 aprila na upravnishvo »Slovenskega Naroda« pod »Hisa/976«. 966

Voč mizarskih pomočnikov

sprejme mizarska delavnica s strojnimi obratom J. H. REPIČ, Polzela pri Celju. Plača po dogovoru. Stanovanje in hrana v hiši. 978

Jšče se neoženjen, priden in delaven

pomočnik

špecerijske stroke, kateri bi bil obenem poslovođa vojašine popolnoma prost. Frano Dolenz, Kranj. 1000

Naprodaj je vodna žaga

z popolnoma dobro ohranjenim vorom in cestjo, s tolesno trubo in prav dobrim kolecom na hrastovem vrotcu, tudi jez je iz hrastovega lesa, za jako nizko ceno proti takojšnji odstranitvi. Za shranitev tega lesa je streha na razpolago. Šmartno pri Litiji, Knežič. 1003

Na prodaj sta dve hiši

poleg zaloge Mengelke pivovarne na Javor-niku pri Jesenicah, Goranjsko. Prva stoji na cesti in se v nji izvršuje gostilniška obrt, druga nekoliko višje proti železnici. V drugi hiši je več delavskih stanovanj in spada k njej njiva in vrt. Cena jako ugodna. Pojasnila daje Adela Baloh na Jesenicah. 1004

Kupim PIANINO

ali kratak klavir, proti gotovini. Ponudbe pod »Kapellmeister/987« na upravnishvo »Slovenskega Naroda«. 987

Kupi se zemljišče

ali pa tudi stavbeni prostor v bližini Ljubljane. — Ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod »Stavb. prostor/975«.

Išče se

prazna SOBA

ali kabinet za gospoda. 996 Ponudbe pod »Prazna soba/996« na upravnishvo »Slovenskega Naroda«.

Pošteno dekle

se sprejme v rodbini brez otrok. Ista mora tudi nekoliko nemško znati in urna pri delu biti. 1010

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Išče se pridno služkinjo

za vsa domača dela. 963 Polzve se pri hišnici Marije Terezije cesta št. 2, pridilje.

Več tesarjev

se sprejme takoj proti dobremu plačilu, stanovanju in hrani v hiši. Zglasiti se je pri Antonu Steiner, Jeranova ulica št. 13 v Ljubljani. 907

Kupi se gozd

v malem ali velikem obsegu, ali pa POSESTVO Z GOZDOM. Ponudbe pod »Posestvo z gozdom/977« na upravnishvo »Slov. Naroda«.

Proč z

Skrajšanje noge nevidno. Hoja elastična in lahka. Vsak čevlji uporaben. Gratis brošuro pošlje Extension, d. dr. z o. z. Frankfurt na Meni, Escherahelm št. 37. 982

Večja boljša gostilna v kraju Belatincez, išče

natakarico

ki zna slovensko in nemško. Začetna plača 30 kron na mesec. Ponudbe naj se pošljejo na Deutsch Ede, Belatincez, Ogrsko. 1006

„KARL“ baterije

so varstveno znamenovane, ter se ne primerjajo z manj vrednimi.

K. A. Kregar

edina največja razpošiljalnica baterij in električnih žepnih svetilk na Kranjskem Ljubljana. 919

Modni salon

odprto skladišče nasproti št. 7

priporoča cenjenim damam in gospicam svojo bogato izbero najokusnejše nakitenih slamniov, vedno novih dunajskih modelov, praznih oblik prvovrstnih tovarn in najmodernejšega nakita.

Velika izbira svilenih klobukov.

Zamanja naročila obratom pošte.

Marija Götzl

odprto skladišče nasproti št. 7

Žalni klobuki vedno v zalogi.

Popravila po želji.

JADRANSKA BANKA

Delniška glavnica: K 8,000.000.—.

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1,000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižice in jih obrestuje po čistih 4%.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na moratorij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke c. kr. razredne loterije.

Centrala: Trst. Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Metković, Opuzen, Split, Šibenik, Zadar.

ESKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeko, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

10

Telefon št. 257.